

Obligāts kontrolēt...

Literatūra un Māksla

LATVIJAS PADOMJU RAKSTNIKU, KOMPONISTU, MĀKSLINIEKU UN ARCHITEKTU SAVIENĪBU LAIKRAKSTS

1946. G. 8. FEBRUĀRĪ NR. 6 (56)

KAS GRIB

ātrus tālākus panākumus mūsu valsts kultūras zinātnes un mākslas attīstībai, kas tiecas pēc tā, lai dotu labu izglītību padomju ļaužu jaunajai paaudzei, tas balsos par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem

VISSAVIENĪBAS Komunistiskās (boļševiku) Partijas Centrālās Komitejas AICINĀJUMS

Visiem vēlētajiem — visiem strādniekiem un strādniecēm, zemniekiem un zemniecēm, Sarkanās Armijas un Kara-Jūras flotes karavīriem, padomju intelligenci

BIEDRI!

1946. gada 10. februārī mūsu valsts pilsoņi vēlēs Padomju Sociālistisko Republiku Savienības Augstākās Padomes deputātus.

Astoņi gadi pagājuši kopš PSRS Augstākās Padomes pirmajam vēlēšanām. Kara dēļ nebija iespējams izdarīt kārtējās vēlēšanas Padomju Konstitūcijā paredzētajā laikā. Tagad, kad Lielais Tēvijas karš noslēdzies ar uzvaru un sācies mierīgs attīstības periods, padomju tautai iespējams vēlē PSRS Augstākās Padomes deputātus.

Iepriekšējās vēlēšanās boļševiku partija aicināja vēlētajus nodot savas balsis par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem. Padomju Savienības pilsoņi un pilsoņes toreiz vienprātīgi balsoja par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem. Ar to tauta vienprātīgi piekrita komunistiskās partijas politikai un izteica tai pilnīgu uzticību.

Priekšā stāvošās vēlēšanās boļševiku partija tāpat uzstāja vienotā blokā, ciešā savienībā ar bezpartejiskiem strādniekiem, zemniekiem un intelligenci. Tāpat kā iepriekšējo vēlēšanu kampaņā partija iet vēlēšanās kopā ar arodbiedrībām, komjaunatni un citām darba ļaužu organizācijām un biedrībām.

Komunistiskā partija palaujas, ka priekšā stāvošajās PSRS Augstākās Padomes vēlēšanās vēlētajī atkal parādīs uzticību komunistiskajai partijai un izteiks piekrišanu tās politikai. Partija cer, ka visi vēlētajī balsos par deputātu kandidātiem, ko izvirza komunistiskā partija kopā ar bezpartejiskiem, par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem.

Kādēļ komunistiskā partija palaujas un cer, ka priekšā stāvošajās vēlēšanās padomju tauta izteiks savu piekrišanu tās politikai un vēlētajī nodos savas balsis par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem?

Boļševiku partija palaujas uz tautas uzticību un uz to, ka vēlētajī atbalstīs komunistu un bezpartejisko bloka kandidātus tādēļ, ka padomju ļaudis varējuši daudzu gadu pieredzē pārliecināties par partijas politikas pareizību, kas atbilst tautas pamata interesēm, pārliecināties par to, ka visa boļševiku partijas darbība ir pašreizējai kalpošana tautai.

Boļševiku partijas vadībā mūsu zemes tautas nodibināja Padomju varu un aizstāvēja to pret interventiem un baltgvardiem.

Mierīgās celtniecības gados komunistiskā partija nemīgti cīnījās par valsts tautsaimniecības augšanu un tautas materiālās labklājības pacelšanu. Boļševiku partijas pareizā politika pārvērtā mūsu valsti par visvairāk attīstītu un varenu sociālistisku lielvalsti. No gada gadā iedzīvotāju dzīve kļuva arvien labāka, kultūrālāka un turīgāka.

Ņemot vērā imperiālistisko laupītāju uzbrukuma draudus mūsu zemei, boļševiku partija aicināja padomju ļaudis strādāt, nenolaižot rokas, Dzimtenes aizsardzības spēju stiprināšanai. Darba ļaudis nežēloja spēkus un līdzekļus, lai stiprinātu PSRS aizsardzību, paceltu Padomju valsts militāri-ekonomisko varenību.

Fašistiskās Vācijas nodevīgais uzbrukums Padomju Savienībai sagādāja mūsu valstij vissmagākos pārbaudījumus. Nekad vēl mūsu Tēvzeme nebija nokļuvusi tik lielās briesmās. Vācu fašistu mērķis bija iznīcināt Padomju valsti, sagrābt mūsu zemi, izlaupīt valsts bagātības, iznīcināt miljoniem padomju ļaužu, nospiegt verdzībā mūsu tautu, nolemt to mūžīgām bēdām un ciešanām. Jautājums bija par Padomju valsts dzīvību un nāvi, par PSRS tautu dzīvību un nāvi, par to — vai Padomju Savienības tautām būt brīvām vai krist verdzībā.

Boļševiku partijas sauktas, biedra Staļina aicinātas, Dzimteni aizsargāt cēlās visas padomju tautas. Visi tautas spēki bija virzīti uz vienu mērķi — sakaut vācu fašistiskos iebrucējus. Lai izcīnītu uzvaru, padomju ļaudis neapstājās nekādu upuru, ne grūtību priekšā, nelokāmi panesa visus kara smagumus un trūkumus, varonīgi cīnījās un strādāja Dzimtenes aizsardzības vārdā. Vēsture nepazīst otra tāda piemēra tautas pašreizējai cīņai par savu Tēviju.

Kara pirmajā periodā mūsu armijai bija īslaicīgas neveiksmes. Ienaidniekam izdevās okupēt ievērojamu Padomju teritorijas daļu. Mums bija izmisuma pilni brīži, kad Sarkanai Armijai vajadzēja atkāpties, atstājot mūsu dzimtos ciemus un pilsētas. Šajā grūtajā laikā visa Padomju tauta parādīja lielu uzticību un stipru atbalstu komunistiskajai partijai un Padomju Valdībai. Komunistiskā partija augstu vērtē padomju tautas uzticību, kas tai parādīta tik grūtā laikā, un tai ir dārga šī uzticība.

Niknās cīņās pret ienaidnieku padomju tauta Lenina-Staļina partijas vadībā izcīnīja uzvaru. Mūsu taisnā lieta triumfēja. Sagrauti kā vācu, tā arī japāņu imperiālistiskie iebrucēji. Tagad mūsu Tēvija izglābta no vācu uzbrukuma draudiem Rietumos un japāņu — Austrumos.

Ar uzvaru pār vācu un japāņu imperiālistiem Padomju Savienība nostiprinājusi savu robežu drošību, nosargājusi mūsu zemes tautu valstiskās intereses, to nacionālo patstāvību, brīvību un kultūru.

Padomju tauta, Sarkanā Armija atbrīvoja no vācu fašistiskajiem verdzinātājiem Rietumukrainu, kuŗa neilgi pirms kara bija atkal pievienojusies Padomju Savienībai. Tagad pēc līguma ar Poliju par Padomju-poļu robežām galīgi noteiktas Padomju Ukrainas rietumu robežas. Pēc līguma ar Rumāniju Padomju Savienībā iegāja Ziemeļbukovina. Uz līguma pamata ar Čehoslovākiju mūsu valsts sastāvā iegāja Aizkarpatu Ukraina. Tagad Padomju Ukraina pilnīgi apvieno visas ukraiņu zemes, pēc kā gadsimtiem ilgojusies ukraiņu tauta.

Piepildījušās baltkrievu tautas mūsenās cerības par apvienoanos vienotā nacionālā valstī. Tagad, pēc līguma ar Poliju, noteiktas Padomju Baltkrievijas rietumu robežas. Visas baltkrievu apdzīvotās teritorijas pilnīgi apvienotas vienotajā Padomju Baltkrievijā.

Padomju Moldāvija pilnīgi apvienojusi moldaviešu apdzīvotās teritorijas.

Baltijā no vācu jūga atbrīvota Padomju Lietuva, Padomju Latvija, Padomju Igaunija.

Reālizēta lietuvju tautas taisnīgā prasība: tai atdots Klaipēdas apgabals, ko vācieši bija Lietuvai atrāvuši.

Padomju Savienībai pievienots Kēnigsbergas apgabals, un mums tagad ir laba neaizsalstoša osta Baltijas jūrā.

Ziemeļrietumos esam atjaunojuši savu robežu ar Somiju, saskaņā ar Padomju-somu 1940. gada līgumu. Ziemeļos Padomju Savienībai atdota atpakaļ Pečēngas rajona teritorija. Padomju Savienībai Somijas teritorijā tagad ir kara-jūras bāze Porkala-Udā.

Tālajos Austrumos mūsu valstij atdota atpakaļ Dienvidsachalina un Kurilu salas. Tagad tās būs nevis līdzeklis atraut Padomju Savienību no okeana un japāņu bāze uzbrukumam mūsu Tālajiem Austrumiem, bet līdzeklis Padomju Savienības tiešiem sakariem ar okeanu un bāze mūsu valsts aizsardzībai pret japāņu agresiju. Atjaunotas mūsu valsts tiesības uz Port-Arturas un Daļņija rajoniem Mančūrijas dienvidu daļā, kas tāpat nostiprina Padomju Savienības austrumu robežu drošību.

Padomju tautas uzvara 1941.—1945. g. Tēvijas karā ir Vissavienības Komunistiskās (boļševiku) Partijas politikas triumfs.

Lenina-Staļina partija vienmēr uzskatīja par savu svētu pienākumu, par savu pirmo uzdevumu — nostiprināt mūsu Padomju Sociālistisko valsti, celt tās varenību. Padomju vara sarāva važas, kas traucēja valsts attīstību, tā

noveda pie sociālistiskās iekārtas uzvaras, kuŗa deva mūsu tautai, mūsu armijai diženu spēku. Padomju iekārta izrādījies ne tikai labākā organizācijas forma zemes ekonomiskajam un kultūrālajam uzplaukumam mierīgas celtniecības gados, bet arī labākā visu tautas spēku mobilizācijas forma, lai dotu pretsitienu ienaidniekam kara laikā. Neviena cita valsts nebūtu izturējusi tās pārbaudījumus, kādus pārlaidusi Padomju Savienība.

Kas grib, lai mūsu valsts arī turpmāk būtu stipra un varena, tas balsos par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem.

Tēvijas kara gados visā spēkā izpaudās padomju tautas morāli politiskā vienība. Padomju Savienības strādnieku šķira kara laikā attīstīja spraigu darbu, lai palīdzētu fronteī, rādot istu darba varonību. Ja mūsu armija nejuta apbruojuma, municijas un apgādes trūkumu, tad pirmā kārtā tas ir mūsu strādnieku šķiras nopelns. Kolchozos organizētā padomju zemniecība kara laikā apstākļos, nenolaižot rokas, strādāja tīrumos, apgādājama ar pārtiku mūsu armiju un iedzīvotājus, gādājama izejvielas mūsu fabrikām un rūpnīcām. Padomju intelligenci ar savu radošo darbu deva nenovērtējami daudz ienaidnieka sagrāvei, tā padarīja bagātāku padomju zinātni un tehniku, kultūru un mākslu ar jauniem izcilēm sasniegumiem un atklājumiem. Sarkanās Armijas, Kara-Jūras flotes un partizānu nodaļu rindās par Dzimteni varonīgi cīnījās strādnieki, zemnieki, intelligenci. Nepieredzēti lielās kara grūtības nesalauza, bet gan vēl vairāk norūdīja padomju tautas gribu, garu un vienību.

Kas grib, lai mūsu tauta vienmēr būtu vienota un saliedēta, tas balsos par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem.

Padomju valsts dibināta uz tautu vienlīdzības un draudzības pamatiem. Miera laikā visu PSRS tautību darba ļaudis brālīgā sadarbībā attīstīja savu saimniecību un kultūru. Bargajā briesmu stundā visas Padomju Savienības tautas kā brāļi cēlās aizstāvēt savu māti — Dzimteni. Krievi, ukraiņi, baltkrievi, azerbaidžānieši, gruziņi, armeņi, turkmeņi, uzbeki, tadžiki, kazachi, ķirģi, karēļi, moldavieši, lietuvieši, latvieši, igauņi un visas citas mūsu lielās zemes tautas pašreizējai aizstāvēja Padomju Dzimteni. Te izpaudās Padomju Savienības tautu kvēlais un dzīvinošais padomju patriotisms, boļševiku partijas nelokāmi reālizētās politikas spēks un dzīvotspēja. Padomju patriotisms saliedēja visas mūsu zemes nācijas un tautības vienotā brālīgā saimē. Tagad visiem skaidri redzams, ka mūsu zemes tautas spēja nosargāt savu brīvību un neatkarību tieši tādēļ, ka tās apvienotas Padomju Sociālistisko Republiku Savienībā. Tēvijas karā tautu draudzība kļuva vēl stiprāka, vēl ciešāk tās saliedējās ap savu vecāko māsu — krievu tautu.

Kas grib, lai Padomju Savienības tautas arī turpmāk būtu brīvas un līdztiesīgas, kas tiecas pēc tā, lai arī turpmāk stiprinātos PSRS tautu draudzība, tas balsos par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem.

Padomju Savienība kļuva par stipru un varenu lielvalsti tādēļ, ka mūsu valsti uzvarējis sociālisms. Uz sociālisma pamata likvidēja mūsu valsts gadusimtu ilgo ekonomikas atpalcību. Piecgādēs padomju tauta ar savu neatlaidīgo un pašreizējā darbu radīja pirmšķirīgu sociālistisku saimniecību. Un tas glāba mūsu Dzimteni kara pret hitlerisko Vāciju. Padomju valsts ekonomiskais pamats izrādījās nesalīdzināmi dzīves spējīgāks par ienaidnieku valstu ekonomiku.

Mūsu Tēvijas industrija kara laikā katru mēnesi palielināja savu produkciju un arvien pieaugoši daudzumā apgādāja Sarkanu Armiju ar lidmašīnām, tankiem, lielgabaliem, municiju un uzkabi. Patlaban, pēc kara, mūsu fabrikas un rūpnīcas pāriet uz miera laika produkcijas ražošanu. Mūsu valstij atveras plašas iespējas attīstīt rūpniecību un visu tautas saimniecību. Padomju valsti neapdraud krīzes un satricinājumi, kādi notiek kapitālistiskajās valstīs. Padomju Savienībā nav un nebūs ne krīzes, ne bezdarba. (Turpinājums 2. lapas pusē)

V I S S A V I E N Ī B A S

Komunistiskās (boļševiku) Partijas Centrālās Komitejas

A I C I N Ā J U M S

(Turpinājums no 1. lapa pusē)

Padomju tautas uzdevums ir ātrāk atjaunot un tālāk attīstīt sociālistisko rūpniecību un transportu. Priekšā stāvošajā piecādē jānodrošina mūsu smagās rūpniecības tālākais kāpinājums, lai dotu valstij vairāk metāla, ogļu, naftas, ražotu vairāk darba mašīnu, vairāk lokomotīvu, vagonu, automobiļu, traktoru un citu mašīnu. Jāpanāk, lai mūsu rūpniecība un transports būtu apbruņots ar vēl labāku iekārtu un pilnīgākām mašīnām, spēcīgiem dzinējiem, lai valsts tautas saimniecībai kalpotu visi vadošās zinātnes un tehnikas sasniegumi.

Kas grib sociālistiskās rūpniecības jaunu uzplaukumu, kas tiecas pēc tā, lai mūsu sociālistiskā saimniecība visīsākā laikā sasniegtu savu pirmkārtā līmeni un ievērojami to pārsniegtu, tas balsos par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem.

Padomju Savienība, pateicoties kolchozu iekārtas uzvarai, kļuvusi par pirmšķirīgas sociālistiskās lauksaimniecības valsti. Uz kolchozu iekārtas pamata pārveidoja visatpalikušāko tautas saimniecības nozari — zemkopību. Mierīgas celtniecības gados Padomju valsts radīja tūkstošiem mašīnu-traktoru staciju, apbruņoja kolchozus un padomju saimniecības ar modernāko mašīnu tehniku. Kara apstākļos kolchozu iekārta pierādīja savu lielo dzīvības spēku. Ja mums nebūtu kolchozu, lauksaimniecība kara laikā nonāktu pilnīgā sabrukumā un atstātu armiju un valsti bez pārtikas. Tikai pateicoties kolchoziem, mūsu lauksaimniecība godam veica kara laika uzdevumus.

Kolchozu sādža kara laikā pārcieta ievērojamas grūtības. Mūsu rūpniecībai, kas strādāja frontes vajadzībām, nebija iespējams apmierināt lauksaimniecības prasības. Laukos palika mazāk traktoru, kombainu un citu lauksaimniecības mašīnu. Vācu iebrucēji izpostīja lauksaimniecību okupētajos rajonos. Padomju tautas uzdevums pilnīgi atjaunot un attīstīt tālāk visas lauksaimniecības nozares. Nākošajā piecādē nepieciešams apmierināt neatliekamās lauku vajadzības, gādāt, lai lauki saņemtu vairāk traktoru, kombainu un citu lauksaimniecības mašīnu, lai paplašinātu un nostiprinātu mašīnu - traktoru stacijas, virzītu uz priekšu kolchozu sādžas elektrifikāciju. Uzdevums ir atjaunot un pārsniegt pirmkārtā sējas platību, ievērojami pacelt kolchozu tīrumu ražību, palielināt lopu skaitu un pacelt lopkopības produktivitāti. Jāpanāk, lai kolchozu sādža isā laikā pārvarētu kara radītās grūtības, lai visi kolchoznieki dzīvotu turīgi un kultūrāli.

Kas grib sociālistiskās lauksaimniecības jaunu pacelumu, kas tiecas pēc tā, lai mūsu valstī būtu vairāk labības un citu lauksaimniecības produktu, lai visi kolchoznieki dzīvotu turīgi un kultūrāli, tas balsos par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem.

Padomju valsts vienmēr uzskatījusi par savu pienākumu pastāvīgi rūpēties par padomju tautu. Par padomju ļaužu materiālās labklājības uzlabošanu. Mierīgās celtniecības gados bija panākts ievērojams padomju tautas materiālās un kultūras dzīves līmeņa pacelums. Kara gados mūsu tauta pārcieta lielas grūtības. Kara sekas un ienaidnieka postījumi daudzus mūsu valsts rajonus neizbēgami liek sevi just arī tagad. Iedzīvotāju dzīves apstākļi vēl arvien grūti. Vajadzēs daudz spēka, lai padomju ļaudis varētu dzīvot labāk un nodrošinātāk.

Uzdevums ir — ievērojami pacelt darba ļaužu labklājību, lai Padomju valsts varētu dot iedzīvotājiem vairāk pārtikas produktu un plaša patēriņa preču, uzlabot mūsu pilsētu un sādžu labierīcības, plašāk attīstīt dzīvokļu, slimnīcu un dzemdību namu celtniecību, palielināt atpūtas namu un sanatoriju, mazbērnu novietņu un bērnu dārzu, sabiedrisko ēdņu un citu sadzīves iestāžu skaitu. Jāpastiprina ikdienas gādība par sievietēm un bērniem, jāuzlabo arī tālāk padomju sievietes darba un sadzīves apstākļi, vēl plašāk jāiesaista padomju sievietes aktīvā mūsu valsts politiskajā, saimnieciskajā un kultūrālajā darbā. Pastāvīgi jā rūpējas par padomju jaunatnes darba un sa-

dzīves apstākļu uzlabošanu, jāpanāk, lai mūsu jaunatne dabūtu augstu kvalifikāciju, apgūtu zināšanas, zinātni un kultūru. Mūsu neatliekamais uzdevums — vēl labāk organizēt Sarkanās Armijas demobilizēto karavīru un Tēvijas kara invalidu iekārtošanu darbā un sadzīvē, parādīt visas tautas gādību par to padomju karavīru ģimenēm, kuŗi atdevuši savas dzīvības par Tēviju, pastāvīgi rūpēties par Sarkanās Armijas kareivju un virsnieku ģimenēm, kuŗi sargā padomju tautas mierīgo darbu un drošību.

Kas grib, lai visi padomju ļaudis dzīvotu arvien vairāk nodrošināti un kultūrāli dzīvi, kas tiecas pēc mūsu padomju tautas materiālās labklājības kāpinājuma, tas balsos par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem.

Padomju varas gados mūsu valsts kļuvusi par vadošas kultūras valsti. Pirms kara PSRS tautu kultūra guva lielus panākumus. Nepārtraukti auga skolu un augstskolu, teātru un kino, klubu un bibliotēku skaits. Padomju varas gados miljoniem strādnieku, zemnieku un viņu bērnu ieguva augstāko un vidējo izglītību, kļuva par inteligenta darba strādniekiem. Kara laikā gribot negribot vajadzēja ierobežot izdevumus kultūrālām vajadzībām, izlietot mazāk līdzekļu tautas izglītībai. Lielus zaudējumus kultūrai un tautas izglītībai nodarījuši vācu fašistiskie iebrucēji, kas sagrāvuši un izlaupijuši daudz skolu, kultūras un zinātnes iestāžu okupētajos rajonos.

Uzdevums ir — pilnīgi atjaunot un ievērojami paplašināt pamatskolu un vidusskolu, augstāko mācības iestāžu, tautas bibliotēku, teātru un kino tīklu, panākt padomju kultūras un mākslas tālāku uzplaukumu. Jārūpējas par padomju zinātnes tālāku attīstību, visādi jāatbalsta zinātnes darbinieki, jāpanāk zinātņu plaša izplatīšana tautas masās, zinātnes un tehnikas kadru sagatavošanas tālāka attīstība un uzlabošana. Padomju zinātnei un teknikai nepārtraukti jāvirzās uz priekšu un jāiet pasaules zinātnes un tehnikas pirmajās rindās.

Kas grib ātrus tālākus panākumus mūsu valsts kultūras, zinātnes un mākslas attīstībai, kas tiecas pēc tā, lai dotu labu izglītību padomju ļaužu jaunajai paaudzei, tas balsos par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem.

Kara laikā vācu fašistiskie iebrucēji cirtuši smagas brūces mūsu valstij, nodarījuši padomju tautai ne mazumu bēdu un posta. Vācu ļaundāri nodedzināja un iznīcināja mūsu pilsētas un sādžas, sagrāva un izlaupija mūsu rūpniecības uzņēmumus, transportu, kolchozus, padomju saimniecības un mašīnu-traktoru stacijas. Padomju tauta sāksusi saimniecības atjaunošanas darbu no vācu okupācijas atbrīvotajos rajonos. Bet sperti tikai pirmie soļi, lai radītu normālus dzīves apstākļus iedzīvotājiem, kas cietuši no fašistisko ordu uzbrukuma. Vēl daudz darba un enerģijas jāpatērē mūsu tautai, lai sadziedētu brūces, ko mūsu valstij cirtuši fašistiskie izdzimtenī. Padomju tautas priekšā stāv uzdevums — pilnīgi atjaunot ienaidnieka sagrautās fabrikas, rūpnīcas, spēkstacijas, šachtas, rūdas raktuves, dzelzceļus, kolchozu, padomju saimniecību un mašīnu-traktoru staciju saimniecību, atjaunot un uzcelt jaunas dzīvojamās ēkas, lai nodrošinātu pajumti visiem darba ļaudīm, kas cietuši vācu okupācijā.

Kas grib, lai ātrāk atjaunotu ienaidnieka sagrauto saimniecību un radītu normālus dzīves apstākļus iedzīvotājiem no vācu okupācijas atbrīvotajos rajonos, kas tiecas pēc tā, lai kara cirstās brūces sadziedētu visīsākā laikā, tas balsos par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem.

Padomju Savienība sāksusi jaunu savas vēsturiskās attīstības lappusi. Mierīgo padomju tautas jaunrades darbu un tās drošību sargā mūsu slavenā Sarkanā Armija. Boļševiku partijas vadīta, Sarkanā Armija kara gaitā pārspēja pretinieku ar savu spēku un prasmi karot. Padomju karavīri bija varonīgi un drošsirdīgi cīņās par Dzimteni. Padomju kājnieki, artilerija, aviācija, tanku karaspēks, Kara-Jūras flote, visi PSRS bruņotie spēki godam izpildīja savu pienākumu pret Dzimteni. Padomju tauta var pa-

ļauties uz savu armiju. Komunistiskā partija arī turpmāk nemitīgi cīnīsies par tālāku Padomju valsts bruņoto spēku stiprināšanu.

Kas grib, lai mūsu Tēvijas robežas būtu ienaidniekam nepieejamas, kas tiecas arī tālāk stiprināt mūsu Sarkanā Armiju un Kara-Jūras flotī — mūsu Dzimtenes uzticamos sargus, tas balsos par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem.

Padomju ieroču uzvara, kā arī tautu miera un draudzības politika, ko stingri un nelokāmi realizē Padomju valsts, pacēla Padomju Savienības starptautisko autoritāti, augstu pacēla PSRS lomu visu starptautisko jautājumu atrisināšanā. Padomju valsts uzvarēja kara, spēja nosargāt PSRS tautu valstiskās intereses. Bet uzvarēt kara vēl nenozīmē nodrošināt stabilu mieru un istu drošību nākotnē. Lai padomju tauta un visas miermīlīgās tautas varētu izmantot miera un drošības augļus, jānostiprina mūsu izcīnītā uzvara. Jāatceras, ka pasaulē vēl ir reakcionāri spēki, kas cenšas radīt nesaskaņas un naidu tautu starpā.

Uzdevums ir — tālāk nostiprināt PSRS tautu drošību. Modri jāsaģē padomju tautas iekarojumi Lielajā Tēvijas kara, stingri jāaizstāv Padomju Savienības intereses. Kopā ar citu valstu demokrātiskajiem spēkiem jācīnās par miermīlīgo lielvalstu sadarbību, par visu fašisma sakņu iznīdēšanu, par jebkuŗas agresijas novēršanu nākotnē.

Kas grib, lai lielā uzvara, kuŗa izcīnīta mūsu ļaužu asinīm, būtu cieši nostiprināta, kas tiecas pēc tā, lai nodrošinātu PSRS tautu drošību, kas atbalsta padomju ārpolitiku, kuŗa konsekventi aizstāv PSRS tautu valstiskās intereses un mieru visā pasaulē, tas balsos par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem.

Leņina-Staļina partija bija padomju tautas virzošais spēks kā mierīgas celtniecības periodā, tā kara gados. Mūsu tauta nemaldīgi gāja ceļu, pa kuŗu to vadīja komunistiskā partija, partijas un tautas lielais vadonis biedrs Staļins. Tēvijas kara dienās partija ar biedru Staļinu priekšgalā iedvesmoja un organizēja tautas cīņu pret fašistiskajiem iebrucējiem. Kara laikā komunistiskā partija kļuva vēl tuvāka tautai, vēl ciešāk saistījās ar plašajām darba ļaužu masām. Ar savu pašreizējo kalpošanu Dzimtenei boļševiku partija iekaroja padomju tautas mīlestību un uzticību. Komunistu partija lepojas ar uzticību, kādu tai dāvājusi un dāvā mūsu tauta, un tai šī uzticība ir dārga. Leņina-Staļina partija arī turpmāk palaujas uz padomju tautas uzticību.

Vissavienības Komunistiskās (boļševiku) Partijas Centrālā Komiteja aicina visus strādniekus un strādnieces, zemniekus un zemnieces, Sarkanās Armijas un Kara-Jūras flotes karavīrus, padomju inteligenci, visus vēlētājus priekšā stāvošajās PSRS Augstākās Padomes vēlēšanās vēl ciešāk sakļauties ap boļševiku partiju, ap Padomju Savienības tautu vadoni biedru Staļinu cīņai par mūsu Dzimtenes tālāku uzplaukumu, par komūnisma pilnīgu uzvaru mūsu valstī.

Vissavienības Komunistiskās (boļševiku) Partijas Centrālā Komiteja aicina visus komunistus tikpat vienprātīgi balsot par bezpartejiskiem deputātu kandidātiem kā par kandidātiem-komunistiem. Boļševiku partija palaujas, ka bezpartejiskie vēlētāji balsos par deputātu kandidātiem-komunistiem tikpat vienprātīgi kā par bezpartejiskiem kandidātiem.

Biedri vēlētāji! Balsojiet par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem!

Vissavienības Komunistiskās (boļševiku) Partijas Centrālā Komiteja aicina vēlētājus 1946. gada 10. februārī visus kā vienu ierasties pie vēlēšanu urnām. Lai nav neviena vēlētāja, kas neizmanto savu goda pilnās tiesības vēlē PSRS Augstākās Padomes deputātus!

1946. gada 10. februārim jāklūst par Padomju Savienības darba ļaužu visas tautas svētkiem, par demonstrāciju viņu vienībai un sakļautībai ap Leņina-Staļina partiju.

Visi uz vēlēšanām!

Lai dzīvo mūsu lielā Dzimtene — Padomju Sociālistisko Republiku Savienība!

Lai dzīvo Padomju tauta!

Lai dzīvo Padomju vara!

Lai dzīvo mūsu valsts tautu draudzība!

Lai dzīvo komunistu un bezpartejisko bloks priekšā stāvošajās PSRS Augstākās Padomes vēlēšanās!

Lai dzīvo Vissavienības Komunistiskā (boļševiku) Partija — Leņina-Staļina partija!

Lai dzīvo Padomju tautas vadonis — lielais S t a ļ i n s !

Vissavienības Komunistiskās (boļševiku) Partijas
Centrālā Komiteja

Biedra V. M. MOLOTOVA runa

Maskavas pilsētas Molotova vēlēšanu apgabala vēlēšanu priekšvēlēšanu sapulcē 1946. g. 6. februārī

BIEDRI!

Jūs un vēlētāji, ko jūs pārstāvat, izvirzījuši mani kā deputāta kandidātu Augstākajā Padomē, un Maskavas Molotova vēlēšanu apgabala vēlēšanu komisija reģistrējusi manu kandidātūru. Atļaujiet izteikt jums sirsnīgu pateicību par uzticību, ko jūs ar to parādījāt komunistiskajai partijai, par uzticību un par godu, ko jūs izrādījāt personīgi man kā partijas pārstāvim. (Vētrāini aplausi. Visi pieceļas). Pateicos jums par sirsnīgajiem vārdiem, ko jūs teicāt par mani un manu darbu. (Aplausi.)

No savas puses gribu jums un visiem vēlētājiem apliecināt, ka labi atceros vārdus, ko biedrs Staļins teicis par deputāta galveno pienākumu: turēt acu priekšā lielā Ļeņina lielo tēlu un atdarināt Ļeņinu visur. (Ilgstoši aplausi.) Atdarināt Ļeņinu reizē ar to nozīmē atdarināt lielo Staļinu, Ļeņina darba turpinātāju (ilgstoši aplausi). Nevar būt augstāka uzdevuma deputātam kā atdarināt Ļeņinu un Staļinu un patiešām būt šā uzdevuma cienīgam. Esat pārliecināti, biedri vēlētāji, vienmēr un no visas sirds tiecos pēc tā. (Aplausi.)

Mēs atrodamies jaunu vispārēju vēlēšanu priekšvakarā. Šajās vēlēšanās piedalās visi mūsu valsts pieaugušie iedzīvotāji. Tagad tiek pārbaudīts, kā visa daudzu miljonu lielā Padomju Savienības iedzīvotāju masa izturas pret komunistiskās partijas vadību, pret Padomju valdības politiku. Nekas, — mums ir pamats droši raudzīties uz priekšu. Par to liecina arī tas fakts, ka komunistu un bezpartejisko bloks kļuvis vēl stiprāks un vienoti veic savu darbu. Vārdi, ka ārzemēs kaut kādas personas arvien vēl sapņo, ka būtu labi, ja mūsu valsti pie vadības nāktu kaut kāda cita, ne komunistiskā partija. Tādiem cilvēkiem var atbildēt ar vienkāršu krievu sakām-vārdu: «ja tas būtu iespējams, ja mutē augtu pupas...» (Smieklī, aplausi.)

Nav vajadzības daudz runāt par tādiem cilvēkiem, par cilvēkiem, tā sakot, «no viņas pasaules». (Smieklī, aplausi.) Kas attiecas uz mūsu tautu, tad viņai ir savas domas par šo lietu. Ko lai dara, ja padomju cilvēki cieši saauguši ar savu komunistisko partiju. (Vētrāini, ilgstoši aplausi.) Bet ja kādam ārzemēs tas tomēr nepatīk, tad tāds cilvēks mēs varam mierināt: pašlaik arī citās valstīs ne rēti var sastapties ar to, ka komunisti kā vadītāji bauda plašu tautas masu uzticību. (Aplausi.) Tas tikai liecina, ka dzīves mācība nav veltīga. Tāpat zemeslode ne tikai griežas, bet var teikt, ka tā negriežas veltīgi (smieklī, aplausi), un ka tai ir savs ceļš uz priekšu, uz labāku nākotni. (Aplausi.)

Cetru gadu ilgais karš pret Vāciju, bet vēlāk arī pret Japānu bija jo liels pārbaudījums jaunajai Padomju valstij. Karš, kas izraisīja visu garīgo un materiālo tautas spēku piepūli, bija sevišķi nopietns pārbaudījums bolševiku partijas politikai un, vēl vairāk, pārbaudījums pašas Padomju republikas valsts iekārtas izturībai. Tagad neviens nevar noliegt, ka Padomju valsts godam izturējusi šo pārbaudījumu.

Salīdziniet Krieviju, kāda tā bijusi pirms Oktobra revolūcijas, ar to, kāda tā ir tagad. Ir zināms, ka 1904.—1905. gadu krievu-japāņu karš satricinājis cara Krieviju. Visi atceras pirmo krievu revolūciju, kad pirmais pērkons nodārdēja pār carismu. 1914.—1917. gadu karš ar Vāciju iedragāja carismu līdz pašam pamatam, un beidzās ar buržuāziski muižnieciskās iekārtas likvidēšanu Krievijā. Savā laikā cara valdība pasteidzās beigt karu ar Japānu,

atzīstot savu sakāvi. Karu ar Vāciju cariskā Krievija vairs nespēja pārciest, parādīdama ar to, cik satrunējis un savu laiku pārdzīvojis bija vecais režīms.

Salīdziniet ar to mūsu valsts pašreizējo stāvokli, kad beidzies ļoti smagais karš pret Vāciju un pēc tam arī karš pret Japānu. Abi agresori kopā ar viņu satelītiem sagrauti galvenokārt mūsu Sarkanās Armijas nopelni dēļ. (Aplausi.) Padomju Savienība izcīnīja uzvaru rietumos un pēc tam arī austrumos. Tas, kā redzat, nemaz neatgādina veco pirmspadomju laiku. Izejot šiem lielajiem pārbaudījumiem, Padomju Savienība vēl vairāk pavirzījies uz priekšu kā svarīgākais starptautiskās dzīves faktors, PSRS stāv tagad visautoritātīvāko pasaules lielvalstu rindā (aplausi). Tagad nevar atrisināt nopietnus starptautisko attiecību jautājumus bez Padomju Savienības piedalīšanās, vai neieklausoties mūsu Dzimtenes balsī. Biedra Staļina piedalīšanās tiek uzskatīta par labāko garantiju sarežģītu starptautisko problēmu sekmīgai atrisināšanai (ilgstoši aplausi). Nesamierinoties ar sasniegto un vienmēr atceroties, cik sīkstī turas pie dzīvības reakcionārie spēki kapitalistiskās valstīs, mums tomēr jāatzīst, ka jaunais stāvoklis, ko Padomju Savienība pašlaik ieņēmusi starptautiskās attiecībās, nav radies kaut kādu nejaušu sagādājumu rezultātā, ka tas atbilst visu miermīlīgo tautu interesēm, kā arī atbilst visu to valstu interesēm, kas iet demokrātiskās attīstības un savas nacionālās neatkarības nostiprināšanas ceļu.

Vis tas vispirms ir varonīgās Sarkanās Armijas nopelns (aplausi). Mūsu sarkanarmieši, sarkanflotieši, virsnieki un visu ieroču šķiru komandieri pašreizējai kalpojuši mūsu Dzimtenei par slavu. Mūsu ģenerāļi un maršali ar Ģenerālisimusu Staļinu priekšgalā cildinājuši un nesuši slavu Padomju Savienībai. Ienaidnieku apturēja pie Maskavas vārtiem un tas bija lūzuma sākums padomju vācu frontē. Ienaidnieks ielenca Ļeņingradu, bet izrādījās nespējīgs realizēt savu Ļeņingradas sagrābšanas plānu. Ienaidnieku sakāva pie Staļingradas, ar to brīdī sākās vācu armijas pilnīgi sagrāve mūsu frontē. Šie uzdevumi atrisināti saskaņā ar lielā karavadoņa biedra Staļina stratēģisko plānu un viņa tiešā vadībā (vētrāini, ilgstoši aplausi).

Ienaidnieka sagrāve bija visas padomju tautas pūliņu rezultāts, kuŗa nodrošināja uzvaru. Darba diena bija īpaģaraina. Miljoniem sieviešu stājās vīriešu vietā kolchozos, fabrikās un rūpniecās. Jau natne pašreizējā strādāja pieaugušo darbu. Bija jāsamierinās ar nopietniem ierobežojumiem pirmās nepieciešamības preču apgādē, ar lielu dzīvokļu trūkumu, ar evakuāciju uz attālām vietām un ar citām kara laika grūtībām. Un neraugoties uz to, mūsu tautas saimniecība veica savus galvenos uzdevumus. Frontes vajadzības apmierināja tekoši un bez pārtraukumiem. Aizmugurē, kaut arī ar lieliem ierobežojumiem, tāpat tika apmierinātas neatliekamās vajadzības. Visa padomju tauta vienprātīgi atsauca biedra Staļina aicinājumam «Visu fronti» un tas nodrošināja uzvaru (aplausi).

Mēs sasniedzām uzvaru, pārvarot visas grūtības frontē un aizmugurē. Mēs varējām to panākt, jo ne tikai kara laikā, bet arī iepriekšējos gados mēs gājām pa pareizu ceļu. Mēs noslaucījām no sava ceļa iekšējos ienaidniekus, visus šos sabotierus un kaitētājus, kuŗi galu galā pārvērtās par spieģi un diversantu bandu ārzemju saimnieku dienestā. Ir zināms arī, ka padomju tauta jau sen atdarinājusi ārzemēm vēlēšanos tieši

iejaukties mūsu iekšējās lietās. Par spīti visiem tiem, kas bāza mums rungu riteņos, mūsu tauta pārveidoja savu zemi, radīja varenu sociālistisku valsti. (Aplausi). Sarkanās Armijas nodibināšana, valsts industriālizācija, lauksaimniecības pārkārtošana uz kolchozu pamata, spraigais darbs iedzīvotāju kultūras pacelšanai un neatlaidīgais darbs tehnisku un citu kvalificētu kadru sagatavošanā, viss tas lika pamatus mūsu uzvarai. Un tagad mēs varam atskatīties uz cildenajiem rezultātiem: esam sagrāvuši visbīstamāko ienaidnieku, panākuši slavenu uzvaru, vēl vairāk saliedējuši padomju tautu saimi, pacēlušī vēl nebijušā augstumā Padomju Savienības starptautisko autoritāti. Vai vajadzīga vēl labāka pārbaude bolševiku partijas politikas pareizībai? (Aplausi). Pēc tā nav grūti saprast, kādēļ tā augusi uzticība mūsu partijai, kādēļ tik nesatricināma ir uzticība biedra Staļina vadībai. (Ilgstoši aplausi).

Reizē ar kara beigšanu mums radās jauni uzdevumi, kuŗi uzliek mums arī jaunus pienākumus.

Pienācis laiks ķerties pie tiem darbiem, kuŗus pārtrauca karš. Mums būs vajadzīgs zināms laiks, lai paceltu sociālistisko rūpniecību tajā līmenī, kādu tā bij sasniegusi pirms kara. Bet paies pāris gadu un mēs to sasniegsim, kas nebūtu pa spēkam nevienai kapitalistiskai valstij. (Aplausi). Šis uzdevums ieies kā sastāvdaļa jaunajā piecā, kuŗu mēs šogad sāksim un kuŗa dos mums iespēju daudzējādā ziņā pārsniegt tautas saimniecības pirmkāpa līmeni. (Aplausi).

Mēs atkal attīstām tās rūpniecības nozares, kas dos lauksaimniecībai vajadzīgo daudzumu traktoru, lauksaimniecības mašīnu un mēslu, kā arī tās, kas apgādās ar lokomotīvē, vagoniem un visu nepieciešamo dzelzceļu transportu un citus svarīgus transporta veidus: jūras, svaļu un automobiļu transportu. Dienas kārtībā ir uzdevumi — uzlabot visu pilsētu un ciemu iedzīvotāju apgādi ar plaša patēriņa precēm. Šim nolūkam virkne mūsu rūpniecības nozaru jāvirza uz priekšu. Dzīvokļu trūkuma pārvarēšana kļuvusi tagad par sevišķi asu problēmu, ievērojot tos postījumus, kas palikuši pēc kara ar vācu iebrucējiem. Skolu un slimnicu, institūtu un laboratoriju, kino un teātru, kā arī daudzu citu kultūras un sadzīves iestāžu celtniecība jāpāceļ vajadzīgā augstumā, visur ievērojot iepriekšējā darba trūkumus un nepieciešamību plašāk izmantot citu valstu pieredzi. Maskavieši atkal stāvēs pie galvaspilsētas rekonstrukcijas plāniem, un visi mēs aktīvi piedalīsimies šajā lielajā valstiskajā darbā. (Aplausi).

Jūs atceraties, ka neilgi pirms kara partija un valdība atzina, ka pienācis laiks praktiski stādīt un atrisināt PSRS ekonomikas pamatzdevumu. Šis pamatzdevums bij formulēts šādi: panākt un pārspēt ekonomiskajā nozīmē Eiropas attīstītākās kapitalistiskās valstis un Amerikas Savienotās Valstis un galīgi atrisināt šo uzdevumu tuvākajā laika posmā. Uz katru iedzīvotāju mūsu valstī jāražo ne mazāk rūpniecības produkcijas kā visattīstītākajā kapitalistiskajā valstī, — tāds ir uzdevums. (Aplausi).

Mēs sekmīgi sākam šo lietu. Bet Vācijas uzbrukums pārtrauca lielo darbu. Tagad mēs atkal ķersimies pie šī darba, vēl dziļāk apziņoties šā uzdevuma svarīgumu, un pacentīsimies, lai mūsu darba tempi būtu šā lielā uzdevuma cienīgi. Mums nav un nebūs krīžu, kad rūpniecība grimst dibenā, kā tas raksturīgi kapitalistiskajām valstīm. Mums nav un nebūs bezdarba, jo mēs jau sen esam atbrīvojušies no kapitalisma vāžām

un no privātīpašuma kundzības. Apzinīgais darbs un sociālistiskā sacensība mūsu fabrikās un rūpniecībās, kolchozos un padomju saimniecībās, uz dzelzceļiem un iestādēs virza uz priekšu mūsu saimniecību. (Aplausi). Mums sevišķi jāpūpējas par to, lai katra cilvēka darbs kļūtu ražīgāks, jo tas ir nevien katra darba rūķa personīgās interesēs, bet arī kopīgajās valsts interesēs. Pagājis laiks, kad strādāja dziedot «Ozolrungu». Protams, «Ozolrunģa» ir laba dziesma. Arī «Ei, sarausim» ir laba dziesma. Bet visam savs laiks. Mūsu gadsimtā, mašīnu un augstas tehnikas gadsimtā, — pie tam vēl, kad mēs gribam «panākt un pārspēt», — plašāk un efektīgāk jāiesakņo jaunā tehnika visās mūsu tautas saimniecības nozarēs, lai tehnikas un zinātnes modernajiem sasniegumiem būtu arvien lielāka loma mūsu rūpniecības un visas tautas saimniecības attīstībā. Tad mēs atrisināsim uzdevumu — uzdevumu panākt un pārspēt ekonomiskajā ziņā visattīstītākās kapitalistiskās valstis ar tādām sekmēm, kādas prasa mūsu valsts intereses un komūnisma intereses. (Aplausi).

Protams, lai galīgi atrisinātu šo milzīgo uzdevumu, mums vajadzīgs ilgstošs miera periods un mūsu valsts drošības garantija. Padomju Savienības miermīlīgā politika nav kaut kāda pārejoša parādība, tā izriet no mūsu tautas pamata interesēm un dienišķām vajadzībām, no viņas cenšanās pēc drīzākas savas materiālās labklājības pacelšanas, no padomju cilvēku milzīgās vajadzības radīt savu, jaunu, kultūru, sociālistisku dzīves veidu un no mūsu tautas dziļās pārliecības par to, ka Padomju Savienība sekmīgi atrisinās visus šos uzdevumus, ja agresoru bars būs piesiets ķēdē. Lūk, kāpēc padomju tauta tik modra, kad jautājumus ir par iespējamiem mieru apdraudošiem pекrēm un starptautisko drošību vai arī par kaut kādām intrigām šai nozīmē. Mūsu tauta sasprindzina uzmanību arī tagad, kad tas vajadzīgs. Vai vajaga, piemēram, paiet ga-

rām tādiem faktiem, kad, teiksim, mūsu sabiedrotā pārvaldes rajonā tiek saglabāts tāda vai citāda veidā simtos tūkstošos sakautās hitleriskās armijas karaspēks? Nevar neatzīt tā pozitīvo nozīmi, ka sabiedrotais atzinis nepieciešamību izbeigt tādu stāvokli. Vai arī — otrs fakts. Vēl pat tagad Itālijā ar sabiedroto līdzekļiem tiek saglabāts desmitos tūkstošos poļu fašistu ģenerāļa Andersa karaspēks, kuŗš pazīstams ar savu naidu pret Padomju Savienību un gatavs uz visādām avantūrām pret jauno, demokrātisko Poliju. Nevar nekādi izskaidrot tādas faktus ar tautu miera un drošības interesēm. Vai arī, lūk, tāds gadījums. Austrijas teritorijā, aiz padomju zonas robežām turpina pastāvēt krievu baltgvardu pulkveža Rogoziņa kājnietu korpuss, kuŗš kara laikā atradās Hitlera algotā kalpībā. Protams, mēs pieprasījām šo izdzimto bandu likvidāciju arī tā pašā miera un draudzīgo attiecību interesēs starp sabiedrotiem.

Padomju Savienība ne mazumu darijusi, lai radītu jaunu efektīvāku tautu miera un drošības organizāciju. Apvienoto Nāciju organizācija jau stājusies pie sava darba un mēs vēlam tai sekmes tās svarīgo uzdevumu realizēšanā. Mūsu piedalīšanās šai organizācijā virzīta uz to, lai tai būtu iedarbīga loma, brīdinot no jauniem kariem un savaldot visus un dažādus imperiālistiskus agresorus un citu tautu gribas apspiedējus. Vispārēja miera interesēs Padomju Savienība vienmēr gatava draudzīgi sastrādāt ar lielajām un mazajām miermīlīgajām valstīm. Padomju Savienībā nav karojošo avantūristisko grupu, kā tas ir valdošajās šķirās dažās citās valstīs, kur nepiepildāmie imperiālisti jau tagad atbalsta bīstamo plāpšanu par «trešo pasaules karu». Patiesie tautu miera un drošības piekritēji atradīs arī turpmāk Padomju Savienības personā uzticamu sabiedroto un drošu atbalstu. (Ilgstoši aplausi).

Tas nenozīmē, ka mēs esam bezrūpīgi attiecībā pret Sarkanās Armijas (Turpinājums 4. lapas otrā)

Biedra V. M. MOLOTOVA runa

(Turpinājums no 3. lapa)

mijas un mūsu Jūras kara flotes varenību. Nē, rūpes par bruņotiem spēkiem mums nemazinās. Mūsu armija, kā vēl nekad, uzkrājusi kaujas pieredzi, nostiprinājusies un norūdijusies. Kara gaitā viņa nogājusi lielu reorganizācijas ceļu un pārkartojusi attiecīgi modernā kara prasībām. Mūsu kara spēka padomju patriotisms un kaujas gars ir pazīstams. Valdība un Sarkanās Armijas vadība dara visu, lai arī jaunākā aprūpējuma ziņā mūsu armija nekādā ziņā neatpaliktu no jebkuras citas valsts armijas. Pietiek, ja sakām, ka Padomju Savienības bruņoto spēku priekšgalā visus šos gadus ir lielais karavadonis un mūsu zemes tālredzīgais vadonis Ģenerālmuss Staļins. (Vētrains ovācijas visā zālē).

Tas viss nosaka mūsu jaunus, pēckara uzdevumus.

Se ietilpst kā lielas iekšēja un ārēja rakstura problēmas, kas nosaka mūsu valsts un mūsu darba nākotni, tā arī šīs dienas uzdevumi, kas prasa neatliekamu atrisinājumu. Bolševiku partija māca mūs saskaņot šos uzdevumus. Bez vajadzīgo spēku un līdzekļu koncentrācijas valsts pamatzdevumu atrisināšanai mēs nevaram droši raudzīties uz priekšu, nerunājot jau par to, ka karš sevišķi spilgti parādīja šādas bolševiku politikas pareizību visā pagājušajā mūsu valsts celtniecības posmā. (Aplausi.) Par vienu no mūsu partijas galvenajiem panākumiem var uzskatīt to neapstrīdamo faktu, ka mūsu tauta jau sen sapratusi šīs bolševiku politikas ģenerālās līnijas dzīlo jēgu. (Aplausi.) Bet partija vienmēr prasījusi, lai esošās

iespējas, — bet tādu mums nav maz, — plašāk un neatlaidīgāk izmantotu nobriedušo vajadzību apmierināšanai iedzīvotāju dzīves veida uzlabošanā. Pret birokratisko nevērtību tā saucamiem «sīkiem» jautājumiem partija vienmēr nesaudzīgi cīnījies, aicinādama ne tikai «iz bolševistisku paškritiku, bet arī, lai aktīvi sabiedriski kritizētu sliktu vadītāju darbu. Būs taisnīgi tieši tagad, kad karš atstājis daudz šāda veida lietas, atgādināt par to mūsu organizāciju un iestāžu vadītājiem.

Daudz kas, protams, atkarājas no prasmes strādāt, bet vēl vairāk no patiesas vēlētāņu mācīties strādāt. Ir zināms, ka mācīties nekad nav par vēlu. Tas attiecas kā uz vietējiem, tā uz centrālajiem vadošajiem darbiniekiem. Biedrs Staļins ne vienu reizi vien mums teicis, cik derīgi ir, lai vadošie darbinieki katru dienu rezumētu savu darbu, lai viņi biežāk un nopietnāk iedzīvinātu savas darbības rezultātus. No vadītājiem taču mūsu laikos daudz kas atkarājas katrā lietā. Viena un tā pati rūpniecība, viens un tas pats kolchozs, viena un tā pati organizācija vai iestāde viena vadītāja rokās dod vienus rezultātus, cita rokās, ja vadītājs labāks, dod daudz labākus rezultātus. Kā zināms, strādnieks vai strādniece katru dienu konstatē sava darba rezultātus. Viņi interesējas un zina, cik rūpniecības produkcijas viņi dienā izstrādājuši, kāds viņu darba rezultāts. Tas pats jāsaprot arī par zemnieku un zemnieci. Viņu darba rezultāts izteicams kolchozu darba dienās, un mēs zinām, kā mūsu kolchoznieki un kolchoznieces rūpējas par to.

lai izstrādātu vairāk darba dienu, un cik dziļi tas jau iegājis kolchozu sādžas dzīvē. Vajadzīgs, lai arī vadošie darbinieki izstrādātu paradumu rezumēt savu darbu katru dienu un iemācītos ar pienācīgu paškritiku izturēties pret savas darbības rezultātiem. Tad daudzu mūsu cienjamo biedru darbā būs mazāk trūkumu un mēs sasniegsim mums vajadzīgos modernos bolševistiskos tempus visu nobriedušo jautājumu atrisināšanā. Partija ar savu politiku dod mums pareizu līniju darbā. Vajadzīgs, lai mēs, vietējo un centrālo organizāciju vadošie darbinieki, darbā pierādītu savu prasmi strādāt un mūsu bolševistisko tieksmi strādāt labāk, produktīvāk, ar lielāku labumu tautai. Jādomā, jūs piekritisiet, ka to grib visi mūsu vēlētāji.

Mums ir pamats paļauties, ka Augstākās Padomes vēlēšanās mūsu tauta atkal parādīs uzticību bolševiku partijai un vienprātīgi atbalstīs Staļina komunistu un bezpartejisko strādnieku, zemnieku un inteliģences bloka kandidātus. Tas tikai palielina deputāta atbildību: viņiem jābūt lielās tautas uzticības cienīgiem un jāatstāso savu vēlētāju uzticību. (Aplausi.) Lai jaunās vēlēšanas sekme mūsu tautas vēl lielāku vienotību un mūsu tālāko virziņos uz priekšu bolševiku partijas un mūsu lielā, mīlotā Staļina pārbaudītā vadībā! (Vētrains, ilgi nerimstošas ovācijas. Saucieni «Urā!». Visi pieceļas, saucieni: «Lai dzīvo lielais Staļins!» «Lai dzīvo lielā Staļina uzticamais līdzgaitnieks — biedrs Molotovs!»).

Rīgas darbaudžu mitiņš Komūnāru laukumā

Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomes priekšsēdētāja biedra V. LĀČA runa

Biedri! Rīgas darba laudis!

Pēc divām dienām — šā gada 10. februārī mūsu republikas Padomju Latvijas iedzīvotāji ies pie vēlēšanu urnām un piedalīsies Padomju Sociālistisko Republiku Savienības Augstākās Padomes vēlēšanās — kopā ar visām pārējām Padomju Savienības tautām. Padomju Latvijas tauta vēlē savus pārstāvjus mūsu lielvalsts augstākajā likumdošanas organā, kuram nāksies pārraudzīt un noteikt mūsu zemes tālāko attīstības gaitu turpmākajos četros gados.

Mēs zinām, ka tieši šajā laikā, no 1946. līdz 1950. gadam, saskaņā ar nākamās Staļina piecgades plānu, ir paredzēts veikt milzīgu darbu vācu okupācijas nodarītā posta pilnīgai likvidēšanai, mūsu valsts saimniecības tālākai attīstīšanai, Padomju Savienības ekonomiskās un militārās varenības pavairošanai.

Briesmīgais posts, ko mūsu zemei nodarījuši vācu iebrucēji, nav dzēšams vienā dienā. Tas prasa gadiem ilgu mērķtiecīgu un plānveidīgu visas tautas pūlņu un mūsu sociālistiskās lielvalsts ekonomisko iespēju gudru izmantošanu. Bet mēs zinām, ka mūsu valstī, kur tauta ir savu bagātību saimnieks, viss tiek darīts un radīts taisni visas tautas vajadzībām. Tāpēc mēs varam būt pārliecināti, ka mūsu Padomju valsts apstākļos nepaies pārāk ilgs laiks, kad mēs vairs nejutīsim kara sekas, kad mūsu zemes laudis atkal varēs dzīvot normālos apstākļos, kad mūsu tautas labklājība nevien aizsniegs pirmskara līmeni, bet pārsniegs to. Mūsu lielās Tēvijas bagātības ir neizmērojamas. Mums ir viss, kas vajadzīgs kādas tautas vajadzībām — nafta un ogles, metāls un dārgmetāli, milzu meži un bagātas druzas. To apgūt, likt tam kalpot iedzīvotāju labklājībai, nozīmē — padarīt mūsu valsti par varenāko un bagātāko visā pasaulē.

Mums ir visi priekšnoteikumi, lai tā būtu.

Biedra Staļina ģenijs, kas galīgi atpalikušo carisko Krieviju padarīja par varenu industriālu

lielvalsti, pirmo sociālistisko valsti pasaulē, biedra Staļina nelokāmā griba un karavadoņa ģenijs, kas noveda padomju tautas pie vislielākās uzvaras pasaules vēsturē Tēvijas kara laikā — ir ķīla tam, ka arī mierīgas attīstības laikā mūsu zemi gaida jaunas, mīļzīgas uzvaras saimnieciskā laukā. Tas ir ķīla tam, ka mūsu zemi gaida neredzēts kultūras uzplaukums.

10. februārī Padomju Latvijas tauta, pildot savu augsto pilsoņa pienākumu, apliecinās savu uzticību padomju varai un biedram Staļinam, kas to izglāba no bojāejas vācu verdzībā.

10. februārī Padomju Latvijas tauta balsos par savu laimīgo, krāšņo nākotni, par mūsu bērnu saulainu bērniību, par kultūru un progresu, par uzplaukumu visās dzīves un saimniecības nozarēs.

Taisni tāpēc nevar neviena vienaldzīgā, neviena tāda, kam vienaldzīga, kāda nākotne sagaida mūsu tautu. Taisni tāpēc visi mūsu zemes iedzīvotāji vislielākā vienprātībā atdos savas balsis par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem, kurū vidū tauta redz visu sadzīves un sabiedrības nozaru pārstāvjus. Tur ir strādnieki, zemnieki, inteliģence, tur ir zinātnieki, rakstnieki, karavīri, tur ir sievietes un valsts darbinieki. Tāda visas tautas pārstāvniecība iespējama vienīgi mūsu varenajā sociālisma valstī. Un tikai tāda tautas pārstāvniecība vienīgā spēj nodrošināt visas tautas vajadzību apmierināšanu un visu dzīves nozaru uzplaukumu.

10. februārī Padomju Latvijas iedzīvotāji svinēs lielus svētkus — sociālistiskās taisnības uzvaras svētkus savā zemē. Šai dienai jābūt un tā patiešām būs Padomju Latvijas iedzīvotāju politiskās aktivitātes visaugstākais kāpinājums.

Lai dzīvo staļinskais komunistu un bezpartejisko bloks priekšā stāvošās PSRS Augstākās Padomes vēlēšanās!

Lai dzīvo Padomju Latvija!

Lai dzīvo mūsu lielā Tēvija — Padomju Savienība!

Lai dzīvo mūsu lielais vadonis — biedrs Staļins!

Latvijas Komunistiskās (bolševiku) Partijas Centrālās Komitejas sekretāra biedra KALNBĒRZIŅA runa

Biedri!

Svētdiena, 10. februāris, visām padomju tautām būs lieli svētki. Visās mūsu lielās tēvijas malās, visos padomju ciemos un pilsētās padomju laudis ies pie vēlēšanu urnām, lai izvēlētu augstāko mūsu valsts varas organu — Padomju Savienības Augstāko Padomi.

Padomju laudis, balsodami par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem, balsos par mieru, par mūsu uzvaras nodrošināšanu, par mūsu valsts robežu nostiprināšanu, par kara cirsto rētu ātrāku sadziedēšanu, par plašu masu materiālu un kultūrālā līmeņa celšanu augstāk un augstāk.

Sevišķi liela svētku diena 10. februāris būs mums, Padomju Latvijas darba ļaudīm, kas vēl nesēn smakam vācu laupītāju jūgā. Ja hitlerieši būtu uzvarējuši, latviešiem kā tautai draudētu pilnīga bojāeja, pilnīga iznīcība. To skaidri pierāda tie dokumenti, kas tiek publicēti Nirnbergas procesā, kā arī nesēn notikušajā procesā Rīgā, tiesājot mūsu zemes izlaupītājus, mūsu bērnu, brāļu un māsu, tēvu un māšu slepkavas.

Tagad mēs, pateicoties Padomju Savienības un Sarkanās Armijas uzvarai, kā brīvi vīri, brīvi laudis varam pulcēties kopā, cik mums patīk, apspriežam savas un savas valsts vajadzības. Ar lielu vienprātību gaidām 10. februārī, lai izteiktu savu prieku par atgūto brīvību, par izglābšanos no bojāejas, par cilvēcīgu dzīvi. Ejot pie vēlēšanu urnām un nododot savas balsis par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem, mēs balsosim tāpēc, ka mēs gribam būt brīvi no verdzības uz visiem laikiem.

Otrkārt — mums 10. februāris būs liela svētku diena tāpēc, ka mēs pie vēlēšanu urnām neiesim tukšām rokām. Mēs jau samērā daudz esam sasnieguši pirmajā gadā pēc Padomju Latvijas atbrīvošanas. Mēs esam realizējuši zemes reformu. Sakarā ar to ir ievē-

rojami nostiprinājusies padomju vara uz laukiem mūsu ciemos, pagastos un pilsētās. Mēs esam atjaunojuši sagrautos dzelzceļus, tiltus, ostas, fabrikas, elektrostacijas, skolas, teātrus un citas kultūras iestādes. Mēs esam visiem darba spējīgiem nodrošinājuši darbu un bērniem iespēju mācīties skolās. Divas reizes šai laikā mēs esam izpildījuši valsts obligātās nodevas, veikusi rudens sēju, gatavojamies pavasara sējai. Par spīti nelabvēlīgajiem laika apstākļiem mēs esam guvuši ievērojamus panākumus kokmateriālu plāna izpildīšanā. Visi pagastu, iestāžu, uzņēmumu kolektīvi, ejot pie vēlēšanu urnām, ar leprumu var runāt par saviem sasniegumiem darbā. Tie ir brīvu padomju ļaužu darba rezultāti, kas ne tikai uzlabo pašu darba darītāju stāvokli, bet kuņi tai pašā laikā ceļ mūsu un visas Padomju Savienības labklājību un varenību, palīdz nostiprināt uzvaru pār melnajiem reakcijas spēkiem, palīdz nodrošināt ilgstošu mieru.

Patī dzīve pierādījusi, ka komunistu partija un padomju vara kalpo tikai tautas interesēm. Mūsu padomju demokrātija, patiesa tautas demokrātija, ir noteikums un līdzeklis, kā ātrāk virzīt uz priekšu un atrisināt lielos, svarīgos sociālistiskās celtniecības uzdevumus. Lai arī cik grūti nebūtu priekšā stāvošie uzdevumi, par kuriem runāja biedrs Molotovs savā vakardienas runā, padomju laudis biedra Staļina vadībā tos veiks.

Lielā Tēvijas kara gados padomju laudis daudz pārdzīvojuši, daudz pārcietuši un taņi pat laikā guvuši lielu politisku pieredzi. Smagajos kara gados padomju tautas pārliecinājās, ka pasaulē nav labākas iekārtas par padomju iekārtu, ka pasaulē nav labākas varas par padomju varu. Tāpēc visi padomju laudis, tai skaitā visi

Padomju Latvijas laudis, 10. februārī ies pie vēlēšanu urnām un balsos par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem, balsos par komunistu partiju, par padomju varu, par miera nodrošināšanu visā pasaulē, par biedru Staļinu.

Kas grib, lai lielā uzvara, kura izcīnīta mūsu ļaužu asinīm, būtu cieši nostiprināta, kas tiecas pēc Padomju Savienības tautu drošības, kas atbalsta Padomju Savienības ārpolitiku, spilgti izteiktu biedra Višinska un biedra Molotova runās, kas konsekventi aizstāv Padomju Savienības tautu valstiskās intereses un mieru visā pasaulē, tas balsos par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem.

Lai dzīvo komunistu un bezpartejisko bloka uzvara priekšā stāvošajās Padomju Savienības Augstākās Padomes vēlēšanās!

Lai dzīvo Vissavienības Komunistiskā (bolševiku) Partija!

Lai dzīvo Padomju Latvija!

Lai dzīvo visu padomju tautu draudzība!

Lai dzīvo padomju tautu vadonis, latviešu tautas labākais draugs biedrs Staļins!

TAUTAS DEMONSTRĀCIJA

Rīgas ielas vakar pēcpusdienā bija cilvēku pārpildītas. Pa Brīvības, Kirova, Ed. Veidenbauma, Tērbatas ielām, no Iekšējās, no visām pilsētas rajām uz centru — Komūnāru laukumu — plūda Rīgas darbaudžu un kolchozu kolonas, lai piedalītos lielajā priekšvēlēšanu tautas mitiņā. Nebija nevienas iestādes, neviena uzņēmuma, nevienas fabrikas, kas nebūtu sūtījuši šurp savus pārstāvjus parādīt savu vienotību ap partiju un valdību un ciešu apņēmību lielajā tautas svētku dienā — 10. februārī — visi kā viens savas balsis nodot par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem.

Mitiņa dalībniekus uzrunāja PSRS Augstākās Padomes deputātu kandi-

dāti: LPSR Tautas Komisāru Padomes Priekšsēdētājs b. Vilis Lācis, Latvijas Komunistiskās (bolševiku) Partijas Centrālās Komitejas sekretārs b. Jānis Kalnbērziņš, Baltijas Kara Apgabala komandieris b. Bagranjans, kā arī LK(b)P Rīgas komitejas sekretārs b. Ostrovs.

Ar vētrinamiem aplausiem demonstranti ikreiz pārtrauca runātājus, kad tie pieminēja mūsu valsts pirmā kandidāta, PSRS tautu Vadoņa un latviešu tautas labākā drauga biedra Staļina vārdu.

LK(b)P Rīgas pilsētas Maskavas rajona komitejas sekretārs b. Gurevs nolāsija apsveikuma telegramu biedram Staļinam.

«Bolševiku partijas vadībā Rīgas darbaudis jau sadziedējis daudz no tām smagajām brūcēm, ko mūsu skaistajai dzimtajai pilsētai atstājis fašistiskie iebrucēji. Ar drošu pašvērtību raugāmies nākotnē, jo zinām, ka mūsu mierīgo darbu sargā neuzvaramā Sarkanā Armija, ka par mūsu labklājību un laimi stāv nomodā bolševiku partija un personīgi Jūs, biedri Staļin,» tā raksta savā apsveikumā Rīgas darbaudis.

Aplausu vētra hecināja, ka mitiņa dalībnieki piekrit apsveikuma nosūtīšanai biedram Staļinam, ka lielā Staļina vārdā latviešu tautas sirdi ieaudzīs dziļi, neizraujami.

PSRS TAUTAS KOMISĀRU PADOMES LĒMUMS PAR STAĻINA PRĒMIJU PIEŠKIRŠANU

PAR IZCILIEM DARBIEM MĀKSLAS LAUKĀ 1943. - 1944. G.

PSRS Tautas komisāru Padome nolemj: piešķirt Staļina prēmijas par izciliem darbiem 1943. un 1944. gadā šādās nozarēs:

A. MŪZIKĀ

I. LIELIE SKATUVES MŪZIKAS UN VOKĀLIE SKANDARBI (OPERA, BALETIS, ORĀTORIJA, KANTĀTE)

Pirmās pakāpes prēmiju 100.000 rubļu apmērā
1. Saporinam, Jurijam Aleksandrovičam, Nopelniem bagātam KPFSR mākslas darbiniekam, P. I. Čaikovska vārdā nosauktās Maskavas valsts konservatorijas profesoram par oratoriju "Teiksmas par kauju krievzemes dēļ".

Otrās pakāpes prēmiju 50.000 rubļu apmērā
1. Stogarenko, Andrejam Jakovlevičam — par kantāti "Ukraina mana".

II. LIELI INSTRUMENTĀLI SKANDARBI

Pirmās pakāpes prēmijas 100.000 rubļu apmērā
1. Mjaskovskim, Nikolajam Jakovlevičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam, P. I. Čaikovska vārdā nosauktās Maskavas valsts konservatorijas profesoram — par kvartetu Nr. 9.
2. Prokofjevam, Sergejam Sergejevičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam — par simfoniju Nr. 5 un sonātu Nr. 8.
3. Hačaturjanam, Aramam Iljičam, KPFSR un Armēnijas PSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam — par simfoniju Nr. 2.

Otrās pakāpes prēmijas 50.000 rubļu apmērā
1. Balančivadze, Andrejam Melitonovičam, Gruzijas PSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam, Tbilisi valsts konservatorijas profesoram — par simfoniju Nr. 1.
2. Popovam, Gavrilam Nikolajevičam — par simfoniju Nr. 2.
3. Rakovam, Nikolajam Petrovičam, P. I. Čaikovska vārdā nosauktās Maskavas valsts konservatorijas profesoram — par koncertu vijolei ar orķestri.
4. Feinbergam, Samuilam Jevgenevičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam, P. I. Čaikovska vārdā nosauktās Maskavas valsts konservatorijas profesoram — par koncertu fortepiano ar orķestri.

III. MAZO APMĒRU SKANDARBI

Pirmās pakāpes prēmijas 100.000 rubļu apmērā
1. Gliēram, Reinholdam Morica dēlam, PSRS Tautas māksliniekam, P. I. Čaikovska vārdā nosauktās Maskavas valsts konservatorijas profesoram — par koncertu balsij ar orķestri.
2. Zacharovam, Vladimiram Grigorjevičam, PSRS Tautas māksliniekam — par dziesmām: "Slava padomju lielvalstij", "Slavas dziesma J. V. Staļinam", "Par kājniecekiem", "Lai kur es ietu, kur es jātu", "Slavas dziesma V. M. Molotovam", "Vērs seju uz rietumiem", "Par Katjušu".

Otrās pakāpes prēmijas 50.000 rubļu apmērā
1. Sostakovičam, Dmitrijam Dmitrijevičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam, P. I. Čaikovska vārdā nosauktās Maskavas valsts konservatorijas profesoram — par trio.
2. Cemberdži, Nikolajam Karpovičam — par sīgu kvartetu.
3. Novikovam, Anatolijam Grigorjevičam — par dziesmām "Vasija — rudzupuķīte", "Kur ērglis savus spārnus pleš", "Ziemeļvējš", "Partizānu dziesmiņa", "Piecas lodes" un citas.

IV. KONCERTI UN ATSKAŅOŠANA

Pirmās pakāpes prēmijas 100.000 rubļu apmērā
1. Golovanovam, Nikolajam Semjonovičam, KPFSR Tautas māksliniekam, dirigentam.
2. Hilelsam, Emilam Grigorjevičam, pianistam.
3. Bēthovena vārdā nosauktajam kvartetam, kurā ietilpst: Borisovskis, Vadims Vasiljevičs, KPFSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks, P. I. Čaikovska vārdā nosauktās Maskavas valsts konservatorijas profesors; Čiganovs, Dmitrijs Michailovičs, KPFSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks, P. I. Čaikovska vārdā nosauktās Maskavas valsts konservatorijas profesors; Sīrinskis, Vasiljs Petrovičs, KPFSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks, P. I. Čaikovska vārdā nosauktās Maskavas valsts konservatorijas profesors; Sīrinskis, Sergejs Petrovičs, KPFSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks, P. I. Čaikovska vārdā nosauktās Maskavas valsts konservatorijas profesors.

Otrās pakāpes prēmijas 50.000 rubļu apmērā
1. Duškinam, Aleksejam Nikolajevičam, par Maskavas metropolitēna stacijas "Staļina vārdā nosauktā rūpnīca" arhitektūras projektu.
2. Romanovskim, Ivanam Michailovičam, inženierim - apakšpulkvedim, Vasilkovskim, Sergejam Vladimirovičam, Arefjevam, Aleksandram Vasiljevičam, arhitektūras zinātnu kandidātam — par rūpnīcas pilnēšanas projektu Gurgevas pilsētā, Kāzachijas PSR.

IV. KONCERTI UN ATSKAŅOŠANA

Pirmās pakāpes prēmijas 100.000 rubļu apmērā
1. Golovanovam, Nikolajam Semjonovičam, KPFSR Tautas māksliniekam, dirigentam.
2. Hilelsam, Emilam Grigorjevičam, pianistam.
3. Bēthovena vārdā nosauktajam kvartetam, kurā ietilpst: Borisovskis, Vadims Vasiljevičs, KPFSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks, P. I. Čaikovska vārdā nosauktās Maskavas valsts konservatorijas profesors; Čiganovs, Dmitrijs Michailovičs, KPFSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks, P. I. Čaikovska vārdā nosauktās Maskavas valsts konservatorijas profesors; Sīrinskis, Vasiljs Petrovičs, KPFSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks, P. I. Čaikovska vārdā nosauktās Maskavas valsts konservatorijas profesors; Sīrinskis, Sergejs Petrovičs, KPFSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks, P. I. Čaikovska vārdā nosauktās Maskavas valsts konservatorijas profesors.

Otrās pakāpes prēmijas 50.000 rubļu apmērā
1. Duškinam, Aleksejam Nikolajevičam, par Maskavas metropolitēna stacijas "Staļina vārdā nosauktā rūpnīca" arhitektūras projektu.
2. Romanovskim, Ivanam Michailovičam, inženierim - apakšpulkvedim, Vasilkovskim, Sergejam Vladimirovičam, Arefjevam, Aleksandram Vasiljevičam, arhitektūras zinātnu kandidātam — par rūpnīcas pilnēšanas projektu Gurgevas pilsētā, Kāzachijas PSR.

IV. KONCERTI UN ATSKAŅOŠANA

Pirmās pakāpes prēmijas 100.000 rubļu apmērā
1. Golovanovam, Nikolajam Semjonovičam, KPFSR Tautas māksliniekam, dirigentam.
2. Hilelsam, Emilam Grigorjevičam, pianistam.
3. Bēthovena vārdā nosauktajam kvartetam, kurā ietilpst: Borisovskis, Vadims Vasiljevičs, KPFSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks, P. I. Čaikovska vārdā nosauktās Maskavas valsts konservatorijas profesors; Čiganovs, Dmitrijs Michailovičs, KPFSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks, P. I. Čaikovska vārdā nosauktās Maskavas valsts konservatorijas profesors; Sīrinskis, Vasiljs Petrovičs, KPFSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks, P. I. Čaikovska vārdā nosauktās Maskavas valsts konservatorijas profesors; Sīrinskis, Sergejs Petrovičs, KPFSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks, P. I. Čaikovska vārdā nosauktās Maskavas valsts konservatorijas profesors.

Otrās pakāpes prēmijas 50.000 rubļu apmērā
1. Duškinam, Aleksejam Nikolajevičam, par Maskavas metropolitēna stacijas "Staļina vārdā nosauktā rūpnīca" arhitektūras projektu.
2. Romanovskim, Ivanam Michailovičam, inženierim - apakšpulkvedim, Vasilkovskim, Sergejam Vladimirovičam, Arefjevam, Aleksandram Vasiljevičam, arhitektūras zinātnu kandidātam — par rūpnīcas pilnēšanas projektu Gurgevas pilsētā, Kāzachijas PSR.

IV. KONCERTI UN ATSKAŅOŠANA

Pirmās pakāpes prēmijas 100.000 rubļu apmērā
1. Golovanovam, Nikolajam Semjonovičam, KPFSR Tautas māksliniekam, dirigentam.
2. Hilelsam, Emilam Grigorjevičam, pianistam.
3. Bēthovena vārdā nosauktajam kvartetam, kurā ietilpst: Borisovskis, Vadims Vasiljevičs, KPFSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks, P. I. Čaikovska vārdā nosauktās Maskavas valsts konservatorijas profesors; Čiganovs, Dmitrijs Michailovičs, KPFSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks, P. I. Čaikovska vārdā nosauktās Maskavas valsts konservatorijas profesors; Sīrinskis, Vasiljs Petrovičs, KPFSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks, P. I. Čaikovska vārdā nosauktās Maskavas valsts konservatorijas profesors; Sīrinskis, Sergejs Petrovičs, KPFSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks, P. I. Čaikovska vārdā nosauktās Maskavas valsts konservatorijas profesors.

Maskavā, Kremļī,
1946. gada 26. janvārī.

4. Mravinskim, Jevgenijam Aleksandrovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam māksliniekam, dirigentam.

Otrās pakāpes prēmijas 50.000 rubļu apmērā
1. Komitasa vārdā nosauktajam kvartetam šādā sastāvā:
Aslamazjans, Sergejs Zacharovičs, Armēnijas PSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks; Balabanšans, Nikita Karpovičs, Armēnijas PSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks; Ter-Gabrieļjans, Avets Karpovičs, Armēnijas PSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks; Terjans, Michails Nikitičs, Armēnijas PSR Nopelniem bagātais mākslas darbinieks.
2. Pantofel - Nečekajai, Deborai Jakovleivnai, KPFSR Nopelniem bagātajai māksliniecei.

B. GLEZNIECĪBĀ

Pirmās pakāpes prēmijas 100.000 rubļu apmērā
1. Gerasimovam, Aleksandram Michailovičam, PSRS Tautas māksliniekam — par gleznu "Senāko mākslinieku portrets".
2. Avilovam, Michailam Ivanovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam — par gleznu "Divkauja Kulikovas laukā".

Otrās pakāpes prēmijas 50.000 rubļu apmērā
1. Jefanovam, Vasilijam Prokofjevičam — par gleznu "Pie Gorķija slimības gultas".
2. Ivanovam, Viktoram Semjonovičam, Kokoreikinam, Aleksejam Aleksejevičam, Golovanovam, Leonidam Fjodorovičam, Korceckim, Viktoram Borisovičam — par kara plakātu sēriju.
3. Pachomovam, Aleksejevam Fjodorovičam — par litografiju sēriju "Leņingrada blokādes dienas".
4. Romadinam, Nikolajam Michailovičam, par ainavu sēriju "Volga — krievu upe".

C. TĒLNIECĪBĀ

Otrās pakāpes prēmijas 50.000 rubļu apmērā
1. Ažguram, Zairam Isaakovičam, BPSR Tautas māksliniekam par šādām ģimētņēm: divkārsais Padomju Savienības Varonis Molodčijs, Padomju Savienības Varonis Rodimcevs, Padomju Savienības Varonis Selņickis.
2. Orlovam, Sergejam Michailovičam — par skulptūru "Māte", porcelāna grupām — "Aleksandrs Nevskis" un "Pasaka".

D. ARCHITEKTŪRĀ

Pirmās pakāpes prēmiju 100.000 rubļu apmērā
1. Gelfrejam, Vladimiram Gergijevičam, PSRS Arhitektūras akadēmijas korespondējošam loceklim, Rožinam, Igoram Jevgenevičam, — par arhitektūras projektiem Maskavas metropolitēna stacijas "Elektrozavodskaja" un Maskavas metropolitēna stacijas "Novokuzņeckaja" augšējām vestibilām.

Otrās pakāpes prēmijas 50.000 rubļu apmērā
1. Duškinam, Aleksejam Nikolajevičam, par Maskavas metropolitēna stacijas "Staļina vārdā nosauktā rūpnīca" arhitektūras projektu.
2. Romanovskim, Ivanam Michailovičam, inženierim - apakšpulkvedim, Vasilkovskim, Sergejam Vladimirovičam, Arefjevam, Aleksandram Vasiljevičam, arhitektūras zinātnu kandidātam — par rūpnīcas pilnēšanas projektu Gurgevas pilsētā, Kāzachijas PSR.

E. TEĀTRA UN DRĀMATISKAJĀ MĀKSLĀ

Pirmās pakāpes prēmijas 100.000 rubļu apmērā
1. Chmeļevam, Nikolajam Pavlovičam, PSRS Tautas māksliniekam, Moskvīnam, Ivanam Michailovičam, PSRS Tautas māksliniekam, Tarasovai, Allai Konstantinovnai, PSRS Tautas māksliniecei, Sevčenko, Fainai Vasiljevnai, KPFSR Tautas māksliniecei, Dmitrijevam, Vladimiram Vladimirovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam — par izrādi "Pēdējais upuris".
M. Gorķija vārdā nosauktajā, ar Leņina un Darba Sarkanā Karoga ordeni apbalvotajā, PSRS Maskavas Akadēmiskajā Dailes teātrī.
2. Kedrovam, Michailam Nikolaevičam, KPFSR Tautas māksliniekam, Boldumanaam, Michailam Pantelei-

monovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam māksliniekam, Prudkinam, Markam Isaakovičam, KPFSR Tautas māksliniekam, Toporkovam, Vasilijam Osipovičam, KPFSR Tautas māksliniekam, Popovai, Verali Nikolajevnai, KPFSR Nopelniem bagātajai māksliniecei, Ezovam, Lazaram Davidovičam, māksliniekam — par izrādi "Dziļais izlūkojums".
M. Gorķija vārdā nosauktajā, ar Leņina un Darba Sarkanā Karoga ordeni apbalvotajā PSRS Maskavas Akadēmiskajā Dailes teātrī.
3. Zavadskim, Jurijam Aleksandrovičam, KPFSR un Kazachijas PSR Tautas māksliniekam — par izrāžu "Uzbrukums", "Otello" un "Satikšanās tumsā" uzvedumu Maskavas Padomes vārdā nosauktajā Maskavas drāmatiskajā teātrī.
4. Iljinskim, Aleksandram Konstantinovičam, BPSR Tautas māksliniekam, Sergeičikam, Timofejam Nikolajevičam, BPSR Tautas māksliniekam, Molčanovam, Paulam Stepanovičam, BPSR Tautas māksliniekam, Loteram, Nuchumam Borisovičam, režisoram, Lubanam, Isaakam Isaakovičam, komponistam — par izrādi "Nesterka" otrajā Baltkrievijas valsts drāmatiskajā teātrī (Vitebskas pilsētā).

Otrās pakāpes prēmijas 50.000 rubļu apmērā
1. Zerkalovai, Darijai Vasiljevnai, KPFSR Nopelniem bagātajai māksliniecei, Zubovam, Konstantinam Aleksandrovičam, KPFSR Tautas māksliniekam, par izrādi "Pigmaliions" ar Leņina ordeni apbalvotajā Valsts Akadēmiskajā Mazajā teātrī.
2. Obrazcovam, Sergejam Vladimirovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam māksliniekam, par izcilu darbu leļļu teātra nozarē.
3. Volkovam, Leonidam Andrejevičam, KPFSR Tautas māksliniekam, Kolesajevam, Valentīnam Sergejevičam, Voronovam, Ivanam Dmitrijevičam, Neimanim, Matvejam Semjonovičam, — par izrādi "Meistaru pilsēta" Centrālajā bērnu teātrī.

F. OPERAS MĀKSLĀ

Pirmās pakāpes prēmijas 100.000 rubļu apmērā
1. Davidovai, Verali Aleksandrovnai, KPFSR Nopelniem bagātajai māksliniecei, par izciliem sasniegumiem operas mākslā un koncertu atskaņošanā.
2. Daniljanai, Aikanušai Bagdasarovnai, PSRS Tautas māksliniecei — par Antoinidas lomas izpildīšanu operā "Ivans Suspiņs", Margaritas Valū lomas izpildīšanu operā "Hugnots" ar Leņina ordeni apbalvotajā Spendiarova vārdā nosauktajā Erevanas operas un baleta teātrī.
3. Litvinenko - Volgemučiai, Marijai Ivanovnai, PSRS Tautas māksliniecei par izciliem sasniegumiem operas mākslā nozarē.
4. Maksakovai, Marijai Petrovnai, KPFSR Nopelniem bagātajai māksliniecei — par izciliem sasniegumiem operas mākslā un koncertu atskaņošanas darbības nozarē.

G. BALETA MĀKSLĀ

Pirmās pakāpes prēmiju 100.000 rubļu apmērā
1. Sergejevam, Konstantīnam Michailovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam māksliniekam, ar Leņina ordeni apbalvotā Kirova vārdā nosauktā Leņingradas valsts Akadēmiskā operas un baleta teātra baleta solistam — par izciliem sasniegumiem baleta mākslā.

monovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam māksliniekam, Prudkinam, Markam Isaakovičam, KPFSR Tautas māksliniekam, Toporkovam, Vasilijam Osipovičam, KPFSR Tautas māksliniekam, Popovai, Verali Nikolajevnai, KPFSR Nopelniem bagātajai māksliniecei, Ezovam, Lazaram Davidovičam, māksliniekam — par izrādi "Dziļais izlūkojums".
M. Gorķija vārdā nosauktajā, ar Leņina un Darba Sarkanā Karoga ordeni apbalvotajā PSRS Maskavas Akadēmiskajā Dailes teātrī.
3. Zavadskim, Jurijam Aleksandrovičam, KPFSR un Kazachijas PSR Tautas māksliniekam — par izrāžu "Uzbrukums", "Otello" un "Satikšanās tumsā" uzvedumu Maskavas Padomes vārdā nosauktajā Maskavas drāmatiskajā teātrī.
4. Iljinskim, Aleksandram Konstantinovičam, BPSR Tautas māksliniekam, Sergeičikam, Timofejam Nikolajevičam, BPSR Tautas māksliniekam, Molčanovam, Paulam Stepanovičam, BPSR Tautas māksliniekam, Loteram, Nuchumam Borisovičam, režisoram, Lubanam, Isaakam Isaakovičam, komponistam — par izrādi "Nesterka" otrajā Baltkrievijas valsts drāmatiskajā teātrī (Vitebskas pilsētā).

Otrās pakāpes prēmijas 50.000 rubļu apmērā
1. Zerkalovai, Darijai Vasiljevnai, KPFSR Nopelniem bagātajai māksliniecei, Zubovam, Konstantinam Aleksandrovičam, KPFSR Tautas māksliniekam, par izrādi "Pigmaliions" ar Leņina ordeni apbalvotajā Valsts Akadēmiskajā Mazajā teātrī.
2. Obrazcovam, Sergejam Vladimirovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam māksliniekam, par izcilu darbu leļļu teātra nozarē.
3. Volkovam, Leonidam Andrejevičam, KPFSR Tautas māksliniekam, Kolesajevam, Valentīnam Sergejevičam, Voronovam, Ivanam Dmitrijevičam, Neimanim, Matvejam Semjonovičam, — par izrādi "Meistaru pilsēta" Centrālajā bērnu teātrī.

F. OPERAS MĀKSLĀ

Pirmās pakāpes prēmijas 100.000 rubļu apmērā
1. Davidovai, Verali Aleksandrovnai, KPFSR Nopelniem bagātajai māksliniecei, par izciliem sasniegumiem operas mākslā un koncertu atskaņošanā.
2. Daniljanai, Aikanušai Bagdasarovnai, PSRS Tautas māksliniecei — par Antoinidas lomas izpildīšanu operā "Ivans Suspiņs", Margaritas Valū lomas izpildīšanu operā "Hugnots" ar Leņina ordeni apbalvotajā Spendiarova vārdā nosauktajā Erevanas operas un baleta teātrī.
3. Litvinenko - Volgemučiai, Marijai Ivanovnai, PSRS Tautas māksliniecei par izciliem sasniegumiem operas mākslā nozarē.
4. Maksakovai, Marijai Petrovnai, KPFSR Nopelniem bagātajai māksliniecei — par izciliem sasniegumiem operas mākslā un koncertu atskaņošanas darbības nozarē.

G. BALETA MĀKSLĀ

Pirmās pakāpes prēmiju 100.000 rubļu apmērā
1. Sergejevam, Konstantīnam Michailovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam māksliniekam, ar Leņina ordeni apbalvotā Kirova vārdā nosauktā Leņingradas valsts Akadēmiskā operas un baleta teātra baleta solistam — par izciliem sasniegumiem baleta mākslā.

H. MĀKSLAS KINĒMATOGRAFIJĀ

Pirmās pakāpes prēmijas 100.000 rubļu apmērā
1. Petrovam, Vladimiram Michailovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam māksliniekam, režisoram, Dikojam, Aleksejam Denisovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam māksliniekam, Gindīnam, Michailam Jefimovičam, operātoram, — par kino filmu "Kutuzovs".
2. Eizenšteīnam, Sergejam Michailovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam, režisoram, Cerkasovam, Nikolajam Konstantinovičam, KPFSR Tautas māksliniekam, Birmanei, Serafimai Germanovnai, KPFSR Nopelniem bagātajai māksliniecei, Moskvīnam, Andrejam Nikolajevičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam - operātoram, Tisseam, Eduardam Kazimirovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam, operātoram, Prokofjevam, Sergejam Sergejevičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam, komponistam — par kino filmu "Jānis Bargais" (pirmā sērija).
3. Arņstamam, Leo Oskarovičam, režisoram, Vodjanickai, Galīnai Vladimirovnai, māksliniecei, Selenkovam, Aleksandram Vladimirovičam, operātoram — par kino filmu "Zoja".
4. Claurelli, Michailam Edišerovičam, Gruzijas PSR Tautas māksliniekam, režisoram, Horavam, Akakijam Aleksejevičam, PSRS Tautas māksliniekam, Anđžaparidze, Veriko Ivlijevai, Gruzijas PSR Tautas māksliniecei, Zakariadzē, Sergejam Aleksandrovičam, Gruzijas PSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam, Digmelovam, Aleksandram Davidovičam, operātoram — par kino filmu "Georgijs Saakadze" (2. sērija).
5. Donsoķojam, Markam Semjonovičam, Turkmēnijas PSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam, režisoram, Uźvijai, Natalijai Michailovnai, PSRS Tautas māksliniecei, Alisovai, Ninai Uljanovnai, māksliniecei — par kino filmu "Varavīksne".

Otrās pakāpes prēmijas 50.000 rubļu apmērā

1. Roomam, Abramam Matvejevičam, režisoram, Zakovam, Olegam Petrovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam māksliniekam, Vāņinam, Vasilijam Vasiljevičam, KPFSR Nopelniem bagātajam māksliniekam, — par kino filmu "Uzbrukums".
2. Pirjevam, Ivanam Aleksandrovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam, režisoram, Gusevam, Viktoram Michailovičam, scenārija autoram, Ladinai, Marinai Aleksejevnai, KPFSR Nopelniem bagātajai māksliniecei, Lubeznovam, Ivanam Aleksejevičam, māksliniekam, Samoilovam, Jevgenijam Valerianovičam, māksliniekam, Chrennikovam, Tichovam Nikolajevičam, komponistam — par kino filmu "Pulksten sešos vakarā pēc kara".
3. Rommam, Michailam Iljičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam, Kuzminai, Jelenai Aleksandrovnai, KPFSR Nopelniem bagātajai māksliniecei, Začikovam, Vasilijam Fjodorovičam, māksliniekam, Volčokam, Borisovam Izraelovičam, operātoram, — par kino filmu "Cilvēks Nr. 217".
4. Ermleram, Fridriham Markovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam, Mareckai, Verali Petrovnai, KPFSR Tautas māksliniecei, Rapoportam, Vulfam Abramovičam, operātoram, — par kino filmu "Viņa aizstāv dzimteni".

Otrās pakāpes prēmijas 50.000 rubļu apmērā

1. Roomam, Abramam Matvejevičam, režisoram, Zakovam, Olegam Petrovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam māksliniekam, Vāņinam, Vasilijam Vasiljevičam, KPFSR Nopelniem bagātajam māksliniekam, — par kino filmu "Uzbrukums".
2. Pirjevam, Ivanam Aleksandrovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam, režisoram, Gusevam, Viktoram Michailovičam, scenārija autoram, Ladinai, Marinai Aleksejevnai, KPFSR Nopelniem bagātajai māksliniecei, Lubeznovam, Ivanam Aleksejevičam, māksliniekam, Samoilovam, Jevgenijam Valerianovičam, māksliniekam, Chrennikovam, Tichovam Nikolajevičam, komponistam — par kino filmu "Pulksten sešos vakarā pēc kara".
3. Rommam, Michailam Iljičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam, Kuzminai, Jelenai Aleksandrovnai, KPFSR Nopelniem bagātajai māksliniecei, Začikovam, Vasilijam Fjodorovičam, māksliniekam, Volčokam, Borisovam Izraelovičam, operātoram, — par kino filmu "Cilvēks Nr. 217".
4. Ermleram, Fridriham Markovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam, Mareckai, Verali Petrovnai, KPFSR Tautas māksliniecei, Rapoportam, Vulfam Abramovičam, operātoram, — par kino filmu "Viņa aizstāv dzimteni".

Otrās pakāpes prēmijas 50.000 rubļu apmērā

1. Roomam, Abramam Matvejevičam, režisoram, Zakovam, Olegam Petrovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam māksliniekam, Vāņinam, Vasilijam Vasiljevičam, KPFSR Nopelniem bagātajam māksliniekam, — par kino filmu "Uzbrukums".
2. Pirjevam, Ivanam Aleksandrovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam, režisoram, Gusevam, Viktoram Michailovičam, scenārija autoram, Ladinai, Marinai Aleksejevnai, KPFSR Nopelniem bagātajai māksliniecei, Lubeznovam, Ivanam Aleksejevičam, māksliniekam, Samoilovam, Jevgenijam Valerianovičam, māksliniekam, Chrennikovam, Tichovam Nikolajevičam, komponistam — par kino filmu "Pulksten sešos vakarā pēc kara".
3. Rommam, Michailam Iljičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam, Kuzminai, Jelenai Aleksandrovnai, KPFSR Nopelniem bagātajai māksliniecei, Začikovam, Vasilijam Fjodorovičam, māksliniekam, Volčokam, Borisovam Izraelovičam, operātoram, — par kino filmu "Cilvēks Nr. 217".
4. Ermleram, Fridriham Markovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam, Mareckai, Verali Petrovnai, KPFSR Tautas māksliniecei, Rapoportam, Vulfam Abramovičam, operātoram, — par kino filmu "Viņa aizstāv dzimteni".

Otrās pakāpes prēmijas 50.000 rubļu apmērā

1. Roomam, Abramam Matvejevičam, režisoram, Zakovam, Olegam Petrovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam māksliniekam, Vāņinam, Vasilijam Vasiljevičam, KPFSR Nopelniem bagātajam māksliniekam, — par kino filmu "Uzbrukums".
2. Pirjevam, Ivanam Aleksandrovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam, režisoram, Gusevam, Viktoram Michailovičam, scenārija autoram, Ladinai, Marinai Aleksejevnai, KPFSR Nopelniem bagātajai māksliniecei, Lubeznovam, Ivanam Aleksejevičam, māksliniekam, Samoilovam, Jevgenijam Valerianovičam, māksliniekam, Chrennikovam, Tichovam Nikolajevičam, komponistam — par kino filmu "Pulksten sešos vakarā pēc kara".
3. Rommam, Michailam Iljičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam, Kuzminai, Jelenai Aleksandrovnai, KPFSR Nopelniem bagātajai māksliniecei, Začikovam, Vasilijam Fjodorovičam, māksliniekam, Volčokam, Borisovam Izraelovičam, operātoram, — par kino filmu "Cilvēks Nr. 217".
4. Ermleram, Fridriham Markovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam, Mareckai, Verali Petrovnai, KPFSR Tautas māksliniecei, Rapoportam, Vulfam Abramovičam, operātoram, — par kino filmu "Viņa aizstāv dzimteni".

Otrās pakāpes prēmijas 50.000 rubļu apmērā

1. Roomam, Abramam Matvejevičam, režisoram, Zakovam, Olegam Petrovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam māksliniekam, Vāņinam, Vasilijam Vasiljevičam, KPFSR Nopelniem bagātajam māksliniekam, — par kino filmu "Uzbrukums".
2. Pirjevam, Ivanam Aleksandrovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam, režisoram, Gusevam, Viktoram Michailovičam, scenārija autoram, Ladinai, Marinai Aleksejevnai, KPFSR Nopelniem bagātajai māksliniecei, Lubeznovam, Ivanam Aleksejevičam, māksliniekam, Samoilovam, Jevgenijam Valerianovičam, māksliniekam, Chrennikovam, Tichovam Nikolajevičam, komponistam — par kino filmu "Pulksten sešos vakarā pēc kara".
3. Rommam, Michailam Iljičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam, Kuzminai, Jelenai Aleksandrovnai, KPFSR Nopelniem bagātajai māksliniecei, Začikovam, Vasilijam Fjodorovičam, māksliniekam, Volčokam, Borisovam Izraelovičam, operātoram, — par kino filmu "Cilvēks Nr. 217".
4. Ermleram, Fridriham Markovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam mākslas darbiniekam, Mareckai, Verali Petrovnai, KPFSR Tautas māksliniecei, Rapoportam, Vulfam Abramovičam, operātoram, — par kino filmu "Viņa aizstāv dzimteni".

Otrās pakāpes prēmijas 50.000 rubļu apmērā

1. Burmeisteram, Vladimiram Pavlovičam, KPFSR Nopelniem bagātajam māksliniekam, Sorokinai, Marijai Sergejevnai, KPFSR Nopelniem bagātajai māksliniecei, — par izrādēm "Lola" un "Secherezada" K. S. Stanislavka un V. I. Nemiroviča-Dančenko vārdā nos

Kas grib, lai Padomju Savienības tautas arī turpmāk būtu brīvas un lidztiesīgas, kas tiecas pēc tā, lai arī turpmāk stiprinātos PSRS tautu draudzība, tas balsos par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem

Latvijas PSR mākslas un zinātnes darbinieku vēstule biedram STALINAM

Dārgais

Josif Visarionovič!

Mēs, Latvijas PSR mākslas un zinātnes darbinieki, ciešā vienprātībā pulcējušies kopā ar mūsu PSRS Augstākās Padomes deputātu kandidātiem biedriem Jāni Kalnbērziņu, Vili Lāci un Elfrīdu Pakuli, sūtām Jums savus karstākos sveicienus kā visas lielās Padomju tautas pirmajam un iemīļotākajam deputāta kandidātam PSRS Augstākajai Padomei.

Jūsu gudrajā un tālredzīgajā vadībā mūsu Padomju valsts, izaugusi stipra un varena, uzvarēja Lielajā Tēvijas karā. Sarkanās Armijas satriekta, guļ pišlos baidmā hitleriskā Vācija un imperiālistiskā Japāna. No gigantiskās cīņas mūsu Padomju Dzimtene iznākusi vēl spēcīgāka, vēl vienotāka sevi ar dzīvi, kaislīgu mīlestību uz savu tik dārgi un kvēli aizstāvēto brīvību un patstāvību. Pašreizējās padomju tautas pēc smagā kara sasprindzinājuma gūvušas atkal mieru. Neizsakāmā priekā un patecībā Jums kā istajam visu panākumu un uzvaru radītājam, viņas sākušas svarīgo atjaunošanas un celtniecības darbu.

Mazā, strādīgā latviešu tauta no visas sirds ir pievienojusies šim cēlam jaunradīšanas darbam. Latviešu zemnieks gādīgi iziet savā druvā un neatlaidīgi paplašina un uzlabo savu sējas lauku, strādnieks atjauno rūpnīcas un apņēmīgi kāpina savu ražību. Četrus drūmus gadus latviešu tautu mīdija vācu asiņainā okupācijas vara. Latviešu tauta cieta, zobus sakodusi, cīnījās un uzveica negantos vācu iebrucējus. Tie nekad vairs neslepkaivos latviešu dēlus un meitas, nekad vairs nedzīs savā jūgā latviešus vācu imperiālisti. Šo uzvaru latviešu tauta gūva tikai tāpēc, ka bija lielās padomju tautu brālīgās saimes lidztiesīgs loceklis. Tagad latviešu

tauta uz laiku laikiem ir brīva, un mēs, viņas mākslas un zinātnes darbinieki, brīvi un priecīgi varam pulcēties kopā ar mūsu deputātu kandidātiem PSRS Augstākajai Padomei. Ar īpašu gandarījumu mēs uzņemam to, ka daļa galveno vainieku latviešu tautas bēdās un pārciestajās šausmās nule sēdēja uz apsūdzēto sola un saņēma savu pelnīto sodu.

Kad hitleriskās ordas nodevīgi iebruka arī latviešu zemē, to aizstāvēt cēlās neuzvaramā Sarkanā Armija un līdz ar viņu visas brālīgās padomju tautas. Viņas ilgajā cīņā vadījāt Jūs, dārgais Josif Visarionovič, un bolševiku partija, tā pati partija, kas tagad aicina mūs sargāt un stiprināt izeinīto uzvaru, balsojot par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem.

Dziļā, priecīgā aizkustinājumā mēs, latviešu mākslas un zinātnes darbinieki, iepazīnāmies ar VK(b)P CK aicinājumu Padomju tautai.

Nav otras līdzīgas valsts visā pasaulē, kur par mākslas un zinātnes tālāko attīstību un uzplaukumu tā rūpētos kā mūsu Padomju valstī. Vienīgi viņa māksla un zinātne var rast savus īstos avotus, var sasniegt savas augstākās virsotnes, jo Padomju valstī māksla un zinātne pieder pašai tautai, izriet no tās un nesavtīgi kalpo viņas vispatiesākajām vajadzībām. Vienīgi Padomju valsts dod mums laimīgo iespēju attīstīt mūsu kultūru — nacionālu pēc formas, sociālistisku pēc satura. Ik uz soļa mēs, mākslas un zinātnes darbinieki, izjūtam Partijas un Valdības uzmanīgo nenogurstošu gādību un rūpību par mums un mūsu radošajām vajadzībām dzīvē un darbā.

Tikko Sarkanā Armija Jūsu, Josif Visarionovič, ģeniālajā vadībā atbrīvoja latviešu tautu no ne-

līgajiem okupantem, sākās straujš mākslas un zinātnes uzplaukums mūsu republikā. Mums jau tagad teātru un citu dažādu kultūras iestāžu ir vairāk kā jebkad bijis. Apbrīnojami ātri atdzimušas vecās mācības iestādes un aug arvien jaunas klāt. Pirmo reizi latviešu tautas vēsturē latviešu zinātnieki apvienoti savā Zinātņu Akadēmijā. Gan mūzikā, gan teātrā un tēlotājmākslā, gan literatūrā, rodami daudzi jauni, ievērojami un spilgti sasniegumi, kurus arvien mēs cenšamies padziļināt un kāpināt pretim lielākai pilnībai.

Visus šos lieliskos sasniegumus var dot un ir devusi vienīgi padomju vara un bolševiku partija.

Dārgais Josif Visarionovič!

Mēs gribam, lai mūsu Dzimtene jo ātrāk atjauno ienaidnieka sagrauto saimniecību un nodibina normālus dzīves apstākļus. Mēs gribam, lai brīvo Padomju Sociālistisko Republiku Savienība top vēl jo varenāka, dižnāka un laimīgāka. Mēs gribam, lai arī latvju tautas kultūra top vēl krāšņāka un lielāka, lai arī mūsu tautas ceļš iet gaišajās sociālisma virsotnēs brālīgo padomju tautu saimē. Tāpēc mēs, latvju mākslas un zinātnes darbinieki, balsosim visi par mūsu tautas labākajiem dēliem un meitām — komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem, un aicinām par viņiem nodot savas balsis visus, kam tuva un dārga mūsu latviešu māksla, rakstniecība un zinātne.

Lai dzīvo mūsu lielā Dzimtene — Padomju Sociālistisko Republiku Savienība!

Lai dzīvo mūsu mīļā Padomju Latvija!

Lai dzīvo uzvarām vainagotā padomju darba laužu vadone — Vissavienības Komunistiskā (bolševiku) Partija.

Ilgu mūžu Jums, dārgais draugs un skolotāj, Josif Visarionovič!

SEKOSIM PARTIJAS AICINĀJUMAM

Tikai viena diena vēl šķir mēs no lielā notikuma — PSRS Augstākās Padomes deputātu vēlēšanām.

Vēlēšanu priekšvakarā visā mūsu valstī atskanējis Vissavienības Komunistiskās (bolševiku) partijas Centrālās Komitejas aicinājums vēlēšanām. Aicinājumu apspriedē darba laudis visās mūsu plašās Dzimtenes malās — rūpnīcās, laukos, mācību iestādēs, inteliģences sanāksmēs, mākslas un kultūras darbinieku sapulcēs. Vēl un vēl reiz padomju laudis apliecinā savu uzticību Lenīna-Stalīna partijai, demonstrē visā pasaulē savu ciešo vienotību ar partiju, savu piekrišanu partijas politikai, savu nelokāmo apņēmību sekot partijas aicinājumam un vēlēšanu dienā vienprātīgi balsot par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem.

Partijas aicinājums ir cīņas un darba programma nevien tiem deputātiem, kurus mēs sūtīsim 10. februārī PSRS Augstākajai Padomei, bet arī visai padomju tautai. Tas stāda konkrētus uzdevumus visās mūsu valsts un tautas dzīves un darba nozarēs. Šo uzdevumu mērķis ir vēl vairāk stiprināt mūsu valsti, darīt to varenāku un spēcīgāku, ātri celt padomju darba laužu materiālo un kultūrolo labklājību, ātri sadziedēt kara sistās brūces un straujā doties pretim arvien lielākam uzplaukumam. Šim gaišajam, priecīgajam darbam partija aicina visus padomju laudis — strādniekus un zemniekus, zinātniekus un māksliniekus, skolotājus un rakstniekus, sievietes un jauniešus.

Grandiozā atjaunošanas un jauncelmes programma, kas isos vārdos izteikta partijas aicinājumā, atver līdz šim neredzētas perspektīvas latviešu tautai. Ikviens Padomju Latvijas patriots, lasot aicinājuma rindas, jūt, ka partijas vadība mēs ātri sadziedēsīm asiņojušās brūces, ko tautas dzīvā miesā ielēpusi hitleriskie bēdes un viņu rokas puši — latviešu tautas nodevji. Katrs jūt, ka partijas vadība

atkal plauks un ziedēs mūsu daiļā dzimtene, ka dzīvos latviešu tautu un eels savu dzīvi laimīga un brīva.

Partijas aicinājumu dzird arī Latvijas padomju rakstnieki, mākslinieki un komponisti. Panākt padomju kultūras un mākslas tālāko uzplaukumu — šie partijas aicinājuma vārdi pirmā kārtā domāti viņiem. Viņiem — dvēseļu inženieriem, sabiedrības sirdsapzīnei — partija un tauta uztic darbu, kas ir svarīgāks un atbildīgāks par daudziem citiem: audzināt cilvēku — sociālistiskās sabiedrības pilnvērtīgu pilsoni, komunistu cēlāju, cilvēku, kurā darbu un dzīvi apgāro augstākās idejas.

Padomju istenība ne tikai stāda šos uzdevumus literātam un māksliniekam — tā rada arī apstākļus to sekmīgai atrisināšanai. Ši istenība pati ir neizmēlams ierosmes, izjūtu, iedvesmas un radītārijas avots vārda, krāsu un skaņu meistariem. Kur brāzmaini kāšā priecīga, jauna dzīve, kur katrā pilsētā, katrā lauku stūrī spraigi rit un vērsas arvien plašāk sasprindzināts jaunrades darbs, kur pārveidojas dzimtenes seja un tai līdzī pārveidojas pats cilvēks — tikai tur var pilnībā atrasties rakstnieka, dzejnieka, mākslinieka, komponista radošās spējas, uzplaukt viņa talants. Bet tur, kur dzīve ir sīka, kur valda politiska un nacionāla apspiesība un aprobežotība, kur masas strādā ne sev, bet izsūcēju sauņīnai, kur radošie spēki ir saistīti un nomākti — tur nevar augt arī rakstnieks un mākslinieks.

Kas dzīvo savam laikmetam, tas dzīvo mūžībai — uz literatūras un mākslas darbiniekiem šī patiesība attiecas īt sevišķi. Tas rakstnieks, mākslinieks vai komponists, kas savos darbos būs iemiesojis lielā Stalīna laikmeta patiesību — tas dzīvos mūžībai, jo mūžībai dzīvos tas darbs, ko dara padomju laudis, mūžībai dzīvos tās uzvaras, kas izcīnītas Lenīna-Stalīna ideju vārdā. Mūžībai dzīvos padomju laužu varonardbs

Lielajā Tēvijas karā.

Jaunus tēlus, jaunus atziņas Padomju Latvijas mākslas un literatūras darbiniekiem sniedz katra diena. Nav vairs važu, kas saista rakstnieku un mākslinieku, nav vairs melno spēku, kas liek viņam kļūstēt vai tēlot nepatīkšību. Tagad no rakstnieka un mākslinieka prasa, lai viņš tēlotu patiesību tādu, kāda tā ir, lai viņš būtu īsts. Ar tēvisku rūpību partija gādā par to, lai no masām augtu arvien jauni talanti, jauni radoši spēki, lai Padomju Latvijas literatūra un māksla ziedētu arvien košākiem ziediem. Mākslas attīstībai padomju valdība nav zēlojusi līdzekļus arī visgrūtākajos Tēvijas kara gados. Jo padomju māksla nav tukša rotaļa vai laika kavēklis — tā ir spēks, kas palīdz veidot dzīvi, kas palīdz uzvarēt.

Tagad partija aicina vēl tālāk attīstīt padomju kultūru un mākslu. Tā aicina balsot par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem, jo balsot par viņiem nozīmē arī balsot par padomju mākslas tālāko uzplaukumu.

Padomju Latvijas mākslas un literatūras darbinieki iet vēlēšanās ar gaišu apziņu, ka viņi balso par latviešu mākslas un latviešu literatūras jaunu zēlumu un briedumu, jo ceļš, pa kuru viņi aicina iet partija, — tas ir trausksmainas jaunrades ceļš, kas izraisī jaunu spēku plaukumu visās mūsu mākslas nozarēs.

Komunistu un bezpartejisko bloka kandidāti, par kuriem partija aicina balsot — tie ir laudis, kas pierādījuši nevien savu uzticību tautai un Dzimtenei, bet arī savas spējas. Tādēļ arī tauta viņus izraudzījusi par saviem pārstāvējiem mūsu valsts augstākajā varas organā. Ar pilnu pašvērtību mēs uzticam šiem kandidātiem arī latviešu tautas mākslas un kultūras likteni.

A. Zurgins

Jānis Kalnbērziņš, Vilis Lācis un Elfrīda Pakule pie vēlētajiem — mākslas un zinātnes darbiniekiem

4. februārī LPSR operas un baleta teātra telpās notika PSRS Augstākās Padomes deputātu kandidātu — Latvijas K(b)P CK sekretāra Jāņa Kalnbērziņa, LPSR TKP priekšsēdētāja Vīļa Lāca un operas un baleta teātra solistes Nopelniem bagātās mākslinieces Elfrīdas Pakules tikšanās ar saviem vēlētajiem — mākslas un zinātnes darbiniekiem.

Vakaru ievadīja Tautas rakstnieks Andrejs Upīts, raksturojot b. b. Jāni Kalnbērziņu un Vili Lāci ne tikai kā pašreizējos cīnītājus, bet arī kā kultūras darbiniekus, kuriem, kā mūsu republikas vadītājiem, vienmēr ir bijušas tuvas rūpes par mākslu un zinātne un to darbinieku vajadzībām.

Pēc tam abi deputātu kandidāti — b. b. Kalnbērziņš un Lācis — pastāstīja vēlētajiem par sevi, par to, kas ir padarīts un kas vēl darāms, lai panāktu visu mūsu dzīves nozaru — saimnieciskās, kultūras, sabiedriskās un citu pilnīgu uzplaukumu.

Tikai padomju iekārtas apstākļos māksla un zinātne var netraucēti plaukt un attīstīties. Nu fašisms iznīcināts un «mums priekšā ir milzu darbs. Lai atjaunotu to, ko tas ir paspējis iznīcināt un uzcelt vēl daudz ko no jauna. Turpmākajos piecos gados mēs atjaunosim un celsim jaunas fabrikas, gaismas pīlis, veselības iestādes, pilsētas, ceļus, ostas. Visu to mēs izdarīsim, jo mēs esam bolševiki, bet bolševiki neapstājas nekādu grūtību priekšā.»

Biedrs Kalnbērziņš pastāstot par sevi, piekāra arī jautājumam par māks-

las un zinātnes nozīmi padomju iekārtā. «Mēs nenoliedzam pagātnes kultūras pieminekļus, tikai, vērtējot tos, mēs skatāmies, ko tie devuši, lai palīdzētu cilvēcei atbrīvoties no verdzības... Ar ko ir lieli Puškīns, Tolstojs, Rainis? — Ar to, ka viņi patiesi atspoguļojuši savos darbos sava laika cilvēku un šķiru attiecības.

Runas beigās b. b. Kalnbērziņš aicina mūsu māksliniekus un zinātnes darbiniekus sniegt idejiski bagātus darbus, kuri vadītu mūsu laudis pa pareizo ceļu, lai katrs mākslas darbs dotu jaunu sparū un ierosmi cilvēkiem un radītu mīlu uz padomju iekārtu.

Latvijas Universitātes profesors Krūmiņš, Nopelniem bagātā māksliniece Spilberga, Lauksaimniecības Akadēmijas profesors Sīlmalis, Valsts Konservatorijas profesors Kārkliņš un rakstnieks Arvīds Grigulis visu mākslas un zinātnes darbinieku vārdā pateicās partijai un valdībai par tās gādību par mūsu kultūras uzplaukumu un apsolījās 10. februārī savas balsis nodot par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem.

Sapulcējušies vienbalsīgi pieņēma priekšlikumu nosūtīt vēstuli biedram Stalīnam, kurās tekstu nolasiņa b. Stubavs.

Pēc tikšanās LPSR operas un baleta teātra kolektīvs sniedza koncertu — Verdi «Travjatas» otro cēlienu ar Nopelniem bagātu mākslinieci Augstākās Padomes deputāta kandidātu Elfrīdu Pakuli un «Polovciešu dejas» no «Kņaza Igora». Ark.

Padomju mākslas un literatūras triumfs

Stalīna prēmiju piešķiršana par izcilām darbiem zinātnē, tehnikā, mākslā, un literatūrā, kas radīti 1943. un 1944. gados, ir liela svētku diena visai padomju kultūrai, visām padomju tautām. Stalīna prēmijas ir augstākā atzinība padomju kultūras darbiniekiem.

Jau ceturto reizi izcilākās padomju zinātnes, mākslas un literatūras dažādo nozaru darbinieki saņēma augstās balvas — Stalīna prēmijas. Šoreiz prēmijas piekirtas par Lielā Tēvijas kara gados radītiem darbiem. 1943. un 1944. gadi ir lielo cīņu un lielo uzvaru gadi, kad padomju tautas panāca izšķirošu lūzumu lielākajā vēstures kaujā, pabeidza fašistisko ordu satriekšanu pie Stalīngradas, uzveica pretinieku pie Kurskas—Orlas, pārvieda dzelzinais vācu armijas pāri Dņeprai, atbrīvoja Leningradu no nāvējošās blokādes. Tieši šais gados visaugstākā varonība pacēlās padomju tautu mīlēnā spēks, parādījās padomju cilvēka viscildenākās īpašības.

Ar divkārtu enerģiju šais gados strādāja arī zinātnieki, konstruktori, mākslinieki un rakstnieki radošā doma. Ienaidnieka sakāvē padomju inteliģenci ir izcila nozīme. Ne velti biedrs Stalīns 1944. gada 6. novembrī teica: «Padomju inteliģence ar savu radošo darbu izdarījusi nenovērtējamu ieguldījumu ienaidnieka sagravē.»

Lielajā kauju dārdonā padomju rakstnieku un mākslinieku balss neklūstēja, bet nemīgi sauca tautu uz cīņu, uz visaugstāko spēku sasprindzinājumu, uz uzvaru, iekvēlēja Sarkanās Armijas karavīrus un aizmugures darba varoņus neklusināmu raudu pret fašistiskajiem slepkavām un laupītājiem, varoņu mīlestību pret savu Dzimteni, radīja tautai pareizo ceļu uz uzvaru, mēdēja tai virišķīgu izturību, palīdzēja padomju cilvēkam pārciest vislielākās briesmas, mokas un pārdzējumus. Padomju mākslas kara gados radītajos tēlos, skaņās, gleznās, vārdos un domās atbalojās viss tas lielais, cildenais, morālais spēks, kas padomju cilvēku pārvērs par augstākās cilvēces nesēju un padara neuzvaramu. Padomju literatūra un māksla ir patiesa, reālistiska māksla, tās varonis ir pats reālais cilvēks, Lenīna-Stalīna partijas audzinātais jaunais padomju cilvēks visā savā garīgajā spēkā. Un te ir padomju mākslas lielais spēks, tās dzīvojošais avots, kas to padara par visiedarbigāko mākslu un pacel cilvēces kultūras virsotnēs — pāri visām mākslām un literatūrām pasaulē.

Taisni asiņainā kara gados padomju literatūrā un mākslā visspēcīgāk izteicās augstākās padomju morāles principi — tautu draudzība, kvēla mīlestība pret savu dzimteni, izteicās dzīla pietāte pret cilvēku, pret cilvēka darbu, viņa priekšiem, spēm un ilgām. Bet tai pašā laikā padomju rakstnieks un mākslinieks bija līdz galam nesauzdzīgs pret fašisma tumsonību un zvērībām, visā kaulumā atklēja tā atbaidošo seju. Un lūk, abi šie momenti pilnīgi pamatoti ir pārvērtuši padomju literatūru par progresīvās «cilvēces sirdsapziņu».

Starp 1943. un 1944. gada laureātiem literatūrā mēs redzam tādas plaši pa-

zīstamus darbus, kā Šiškova romānu «Jemeljans Puģačovs», Stepanova romānu «Port-Artūra», Alekseja Tolstoja drāmu «Jānis Bargais», kas rāda krievu tautas varonīgo cīņu pagātnē, Gorbatova stāstu par padomju cilvēka nelauzamo spēku «Neuzvarētie», Simona vācu stāstu «Dienas un nakts» par Stalīngradas varoņiem, Kaverina pievilcīgo jaunatnes romānu «Divi kapteiņi» u. t. t. Dzeļā Stalīna prēmijas piešķirtas baltkrievu jaunajam apdāvinātajam dzejniekam Kuļešovam par poēmu «Brīdējis karogs», Tvardovskim par droši un bezbēdīgi karavīra poēmu «Vasilijis Terkins», Surkovam un Prokofjevam par populārām kara dzeļām, Antokolskim par dziļo pārdzīvojumu poēmu «Dēis» u. t. t. Starp apbalvotajiem ir arī pazīstamais ukraiņu dzejnieks Pervomaiskis un Azerbaidžānas dzejnieks Gafurs Guljams.

Ar Stalīna prēmiju apbalvotās padomju autoru kompozīcijas rāda nemitīgu padomju mūzikas augšanu. Varonīgās tautas — uzvarētājas cīņa atbalojās Šaporina vareņajā oratorijā «Teiksma par kauju Krievzemes dēļ». Ne mazāks notikums mūsu mūzikālajā jaunradē bija Mjaskovska, Prokofjeva, Hačaturjana, Glēra, Stogarenko u. c.

Tēlojošā mākslā augstāko atzinību izpelnījušies pazīstamo meistaru A. Gerasimova un Avilova lielie krāsu un tēlu bagātie audekli, Azgura droši veidotie Padomju Savienības varoņu reālistiskie atēli skulptūrās u. t. t. Arhitektūrā prēmijas piešķirtas kara laikā celto Maskavas metro brīnišķīgo staciju projektu autoriem Helfreicham, Rožinam, Duškinam.

Teātra, operas un baleta mākslā Stalīna prēmijas piešķirtas virknei labāko padomju aktieŗu, režisoru un inscenētāju par izcilām lomām un inscenējumiem. Nav aizmirsti arī mākslinieciskās un hronikālās kinematogrāfijas darbinieki, kas kara gados devuši neaizmirstamas filmas («Kufuzovs», «Jānis Bargais», «Zoja», «Georgijs Saakadze», «Vapavīksme», «Stalīngradas atdzimšana» u. t. t.).

Nav nozāres padomju mākslā, kur 1943. un 1944. gadā nebūtu radīti izcili darbi. Stalīna prēmijas vēl reizi pierāda, ka no kapitālistiskās eksploatācijas atbrīvotajās padomju tautās pavērušies neizmējamā mākslinieciskās jaunrades avoti. Stalīna prēmijas jo uzskatāmi parāda arī to, ar kādu uzmanību un cik lielu atzinību padomju valdība un bolševiku partija seko mākslas un literatūras darbinieku panākumiem, viņu uzvarām kultūras frontē.

Nule notikušā Stalīna prēmiju piešķiršana ir jauns padomju mākslas un literatūras triumfs, spoža svētku diena, bet reizē arī mudinājums ikvienam padomju slavenās kultūras darbiniekam ar vēl lielāku jaunrades drosmi un talanta spēku turpināt savu atbildīgo darbu tautas druvā.

Tauta gaida jaunus darbus, kas jaunus veidos apliecinātu tās lielo, uzvarošo spēku, kas atspoguļotu tās cildeno varonību un lielās sociālisma idejas dzīves atjaunošanā un tālākā celšanā, darbus, kas būtu mūsu gigantiskās šodienas cienīgi. Nav šaubu, ka padomju kultūras un tautas ģenijs dos arī tādus darbus

K. Krauliņš

Kas grib, lai visi padomju laudis dzīvotu arvien vairāk nodrošinātu un kultūrālu dzīvi, tas balsos par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem

Staļina prēmiju laureāti rakstniecībā

Lielā Tēvijas kara laikā rakstnieki strādājuši tikpat rosīgi un ar tādiem pat ievērojamiem panākumiem kā padomju pilsoņi visās citās darba nozarēs. Tāpat kā kaņavīri frontē, viņi ar spalvu, daudz arī ar ieročiem rokās, cīnījies pret vācu lebrucējiem. Šai bargajā cīņas atmosfērā padomju rakstnieki radījuši ievērojamas mākslīgas vērtības, darbus, kuros atspoguļojas gan patreizējie notikumi, gan pagājušie laiki. Rakstniekus iedvesmojuši augsti mērķi, padomju patriotisms un humanisms, progresīvi centieni. Ar saviem darbiem viņi apliecinājuši padomju ideju dzīvo spēku un padomju kultūras augsto līmeni.

Rakstniecībā par 1943. un 1944. gadā radītiem vai pabeigtiem darbiem piespriestas sešpadsmit prēmijas, septiņas pirmās un deviņas otrās pakāpes. Diviem no laureātiem vairs nav bijis lemts piedzīvot šos lielos padomju kultūras svētkus — 1945. gadā miris Vjačeslavs Siškova un miris Aleksajs Tolstojs.

Savā vēsturiskajā romānā «Jemeljans Puģačovs» Siškova ar lielu veiksmi notēlojis 18. gadsimtenā otrās pusē tautas kustību, kuru vadīja Puģačovs un kas atbalsojās visā Krievijā. Rakstnieks savu darbu uzsācis 1935. gadā un dienu dienā strādājis visus šos desmit gadus. Gluži līdz galam viņam savu darbu nav izdevies novadīt, jāuzraksta būtu bijušas vēl dažas nodaļas par Puģačova cīņu pēdējo mēnesi un traģisko galu, bet paveiktie trīs sējumi aptver plašu vēstures posmu ar daudziem tēliem un visa laikmeta atspulgu. Vjačeslavs Siškova dziļi iemilējis savu varoni un parādījis viņu patiesā gaismā, atspēkodams buržuāzijas vēsturnieku un rakstnieku melus, kādiem tie centušies nopolgot tautas brīvības cīnītāju. Sulīga, bagāta Siškova valoda, krāsaini, labi raksturoti viņa laudis, kas nān no visiem sabiedrības slāņiem.

Alekseja Tolstoja lugā «Jānis Barģals», kurai divas daļas, redzam sasieļamies visā augumā ievērojamo krievu caru, kas saliedēja stipri Krievzemi un izplēta tās robežas. Spēcīgi ziņmēta cara sarežģītā daba, parādīti viņa nodomi, labi notēloti draugi un pretinieki, panākot stipru drāmatismu. Arī cars Jānis tikai padomju laikā atradis taisnīgu novērtējumu mākslas darbos un vēstures pētījumos.

Latviešu lasītājiem un kino apmeklētājiem labi pazīstami Borisa Gorbatova «Neuzvarēto» varoņi. Vienkārši, dzīvi, ar lielu spēku Gorbatovs savā stāstā parādījis padomju lauku neuzvaramo dvēseles spēku, viņu nesalauzamo izturību un cīņas garu, viņu uzliecību padomēm. Vācu lebrucēji nespēja salauzt šos laudis, kas izcieta visas mokas — bojāgājuši partijas izaudzēti, Staļina vadīti, viņi satricēja kālbrusta zvērus. Gorbatova grāmata aizrauj lasītāju ar cīņas kvēli, ar varoņu drosmi.

Konstantīna Simonova «Dienas un nakts» rāda leģendārās Staļingradas cīņas. Staļingradas vārdu ar sajūsmu un lepnumu pieminēja laudis visā pasaulē, tā iedvesa spēkus un ticību visiem, kas cīnījās par brīvību, par jaunu cilvēci. Tā iedvesa šausmas hitleriešiem, kas Staļingradas drupās nojauta savas tumsības vaļstības galu. Tāpat kā Gorbatovs, arī Simonovs labi pazīst frontes cīnītājus, pats visus kara gadus bijis kaņavīrs un savāmf

acīm redzējis arī Staļingradas varoņus. Tie ir vienkārši laudis, bet mūsu acu priekšā izaug diženi. Tādi laudis kā Gorbatova Tarass un Stepans, Nastja un Marijka, kā Simonova Saburovs un Vanins, Maslennikovs un Procenko ir lielajā karā bijuši sastopami visās Padomju Savienības maļās, viņi izglābuši no briesmām sociālistisko tēvzemi, viņos izpaužas padomju cilvēka celās rakstura īpašības.

Poliete Vanda Vasiļevska savā stāstā «Tikai mīlestība» rāda, kā sievietes, kurās vīrs no kara pārnāk kā kroplis, uzvar savu egoismu un maldus un pakļiek uzticīga vīram, sajūdzama pret viņu jūtas, kas tai sākumā liekas pašai nesaprotamas, bet kurām tā vēlāk atrod seno mīlestības vārdu. Latviešiem labi pazīstamās «Varavīksnes» sacerētāja sarežģītiem un dziļiem pārdzīvojumiem atradusi sirsniņu izteiksmi.

Veniamina Kaverina «Divi kaptēni» ir romāns par zēnu, kas no vecās dzīves putekliem un žņaugiem iesniedzās jaunā padomju laikmetā, izaug par lielisku, drošsirdīgu lidotāju. Saņaps Grigorjeva un viņa drauga Petjas Skovorodņikova lozungs no agras bērnības ir: «Cīnīties un meklēt, atrast, nepadoties». Lasītājs Grigorjevu redz visādās likstās un kļūmēs, bet visur viņu pavada valdzinošā romantikas vizma, mēs sekojam viņa gaitām ar aizrautu elpu. Romānā daudz dēku, daudz dzīves prieka, un tas jau paguvis iekarot miljoniem lasītāju sirdis, viņa varoni iemilējuši jauni un veci.

Aleksandrs Stepanovs isā laikā kļūvis pazīstams ar savu romānu «Portārtūra», kurā aprakstītas portartūriešu varonīgās cīņas krievu jepāou karā 1904. un 1905. gadā. Lēnins rakstīja, ka šai karā «nevis krievu tauta, bet gan patvaldība nonākusi pie kauņa pilnas sakāves». To labi parāda savā plašajā romānā Stepanovs. Redzam satrunējušo monarchiju, nespējānātus un stulbus kaņavadoņus un cīnīkus nodevējus, kam pretim varonīgā, pašaiizdzīgā Krievijas kaņavīru saime ar ģenerāli Kondratenko un admirāli Makarovu priekšgalā. Autors pats ir bijis aprakstīto notikumu aculiecinieks. Milzums lauku paiet gar lasītāja acīm, dzīvi raisas darbība. Puģačova cīņu par tautas brīvību novadīja līdz uzvarai padomju laudis, padomju laudis atguva arī Port-Artūru.

Jaunais baltkrievu dzejnieks Arkađijs Kuļešova ir viens no ievērojamākajiem savas dzimtenes dzejas pārstāvjiem. Pats cīnījies frontē, piedalījies partizānu kustībā, viņš godalgotajā poēmā «Brigādes karogs», kuru krievu valodā tulkojis Michails Isekovskis, stāsta par soujīgu lauku, kas briesmās un postā, nemītīgās cīņās saglabā savu karogu. Kuļešova liriskais talants visai dzīvs un krāsains, nenovālcāts, svaiga arī poēmas forma. No poēmas divē liela sirsnība.

Ievērojams krievu dzejnieks Aleksandrs Tvardovskis, kurš kļuva plaši pazīstams ar poēmu par ceļu uz kolchozu, lielajā Tēvijas kara laikā radījis asprātīgu, jautru, optimistisku un bezbailīgu kaņavāta tēlu. Viņa «Vasilij Terkins» uzrakstīti lokanos, mūndros pantos, kas piesātināti ar tautas gudrību. Kur kara laikā lasija par Terkina dēkam, tur allaž mirdzēja acis.

Aleksejs Surkovs arī bija viens no populārākajiem dzejniekiem kara lai-

kā. Viņa dziesmas dziedāja un dzied visa Padomju savienība. Viņa dzejas dusmu pilns, pret lebrucējiem vērstš naidš sakūst ar dziļu tēvzemes mīlestību, patoss ar maigām jūtām.

Pāvels Antokolskis kara vāzudēja dēlu. Jaunākais leitnants Vladimirš Antokolskis krita cīņā par padomju dzimteni. Tēvs viņam uzceļis poēmā «Dēls» cēlu pieminēkli, kur personigo sāpju tema kļūst par visu tēvu temu, izskan dzimtenes dziesmā par varoniem. Lēningradietis Aleksandrs Prokofjevs ir patiesīgu jētu dzejnieks, kara talantā skan daudzas krievu folkloras stīgas. Viņam labi padodas dziesmas. Viņa patriotiskās vārsmas iedvesmojušas varonīgos Lēningradas aizstāvjus, tās radušās atbalsis visās frontēs, visur, kur dzīvo padomju laudis.

Leonīds Pervomaiskis ir viens no ievērojamākajiem ukraiņu dzejniekiem. Viņa dzeja viriškīga, spēcīga cīņas patosa caurstarota, lielu ideju vādita. Tas ir liela vēriena dzejnieks, kam sirdī deg Ukrainas posts, patriots, kas sveicina viņas brīvību.

Uzbeķs Gafurs Guļams, kas latviešiem kļuva pazīstams ar Fergānas kaņālā račēju vēstuli Staļinam, ko viņš sarakstījis kopā ar nelaiķi Čumīdu Alimdzānu, ir krāsains dzejnieks, de-dzīgs uzbeķs un padomju patriots. Drosmīgi viņš meklē jaunus ceļus dzejas formā, kur austrumos valda gadu tūkstošos izveidotas, sastingušas līnijas. Viņš salauz vēcos kanonus ar Majakovska palīdzību, saglabādams savu īpatnību un nacionālo kolorītu. Godalgotais krājums «Es nāku no austrumiem» ir Gafura Guļama kara krājums, kurā daudz rindu vēltīts padomju tautu brālībai. Uzbeķs Guļams ir spilgts šis laimīgās brālības sasniegumu pārstāvis.

Samuils Maršaks ir plaši pazīstams bērniem domātu dzeju autors, veiksmīgs angļu dzejas tulkotājs, kam kara gados sevišķu slavu sagādāja asie satiriskie panti par hitleriešiem. Godalgotā lugā «Divpadsmit mēneši» Maršaks jaunā skatījumā parādījis seno tautas pasaku par mātes meitu un pa-meitu. Viņa dzejiskā, dzidrā pasaku luga pilna dziļas cilvēcības.

Pirmās šķiras prēmija piešķirta arī Michailam Lozinskim par Dantes «Dievišķīgās komēdijas» tulkojumu. Lozinskis ir visai augstu vērtējams tulkotājs ar plašām zināšanām un spēcīgu dzejnieka talantu, kas ļābi iejētas dažādu laikmetu un tautu darbos. Viņš tulkojis frančus, spāniešus, italiešus, gruzīnus. Dantes tercīnas viņš atveidojis krieviski visai tuvu oriģinālam, ar lielu skaidrību un spēku. Tas ir dižens sasniegums.

Aplūkodams ar Staļina prēmiju vainagotos darbus, Nikolajs Tichonovs raksta: «Savas rakstniecības vārdā mēs sveicinām meistarus, kas radījuši jaunus, tautai vajadzīgus darbus, padarījuši bagātāku mūsu mākslu, pacēluši mūsu literātūru vēl par vienu pakāpi augstāk ceļā uz pilnību Staļina gadsimtenā. slavenajās uzvaras dienās.» Mums, latviešu rakstniekiem, jāziedo visi spēki savam darbam. Iai arī mēs radītu romānus un stāstus, lugas un dzejas, kas izpelnītos Staļina prēmiju, augstāko atzīnību, kas sasnie-dzama rakstniekam, jo tā ir visas padomju tautas atzīnība. Mums jārupējas arī, lai godalgotie darbi parādītos latviski krietnos tulkojumos.

J. Sudrabkalns

Rakstnieki vēlēšanu kampaņā

Augstākās Padomes vēlēšanu kampaņā aktīvi piedalījās LPSR Rakstnieku savienība. Decembra un janvāra mēnešos notikušas 22 vēlēšanu sapulces dažādās Latvijas vietās Rīgā, Valmierā, Cēsīs, Kēgumā, Slokā, Jelgavā, Dobelē un citur, kurās piedalījušies rakstnieki A. Balodis, A. Čaks, K. Freinbergs, A. Grigulis, J. Grants, A. Immermanis, K. Krauliņš, V. Lukss, I. Muiznieks, M. Rudzītis, J. Vanags, V. Brutāne, A. Brodele, A. Sakse, M. Kempe, M. Krupņikova, E. Damburs, P. Birkerts un A. Talcis, aicinot vēlē-tājus 10. februārī savas balsis nodot par komunistu un bezpartejisko bloka kandidātiem un nolast savus darbus. Bez tam Jānis Sudrabkalns, Meinhardš Rudzītis, Frīdrihs Rokpelnis, Valts Grēviņš un citi ir uzstājušies Radiofonā ar vēlēšanu rakstiem un dzejam. 18. janv. ACP klubā notika rakstnieču vakars vēlē-tājiem, kurā piedalījās Valija Brutāne, Anna Sakse, Anna Brodele, Mirdza Kempe un Mira Krupņikova. Decem-

brī Valsts Rakstniecības Mūzejā bija sarīkota Augstākās Padomes vēlēšanām vēltīta izstāde.

Februāra mēnesī notikušas vēlēšanu sapulces Biķernieku Meža sanatorijā, «Varoni», «Drēbniekā», VAPP Paraugtipografijā, Hidrometeoroloģiskajā birojā un vairākos vēlēšanu iecirkņos, kurās piedalījušies A. Čaks, J. Paudis, A. Talcis, M. Rudzītis, E. Damburs, P. Vilšis, K. Freinbergs, P. Pijols, J. Vanags, A. Keņiņš, A. Grigulis, Valts Grēviņš un C. Dinere.

Bez tam vēl Tautas rakstnieks Andrejs Upīts ir Republikāniskās vēlēšanu komisijas loceklis, Anna Sakse — Rīgas vēlēšanu apgabala vēlēšanu komisijā, Jānis Grants — 86. vēlēšanu iecirkņa priekšsēdētājs, Valija Brutāne un Aleksandrs Čaks — mājas agitatori. Rakstnieku savienības partijas pirmorganizācija piestiprināta pie 73. vēlēšanu iecirkņa, kur veikusi lielu noskaidrošanas darbu iedzīvotājos.

Ark.

LP Komponistu savienība PSRS Augstākās Padomes vēlēšanu kampaņā

Apzinādāmiejs os svarīgu arī katra kultūras un mākslas darbinieka lomu sabiedrisko un patriotisko piisona pie-nākumu pildīšanā, Komponistu savienība noorganizējusī vairākus koncertus vēlēšanu aģitāciju. Blakus tiem uzdevumiem, ko komponisti veikuši katrs savā darba pamatvietā — konservāto-rijā, mūzikas skolās, Radiokomitejā u. c. — viņi kļūpinājuši arī vēlēšanu sanāksmes ar vērtīgiem mūzikas priekšnesu-

miem. Dažs skaņradis piedalījies ar savu programmu pat vairākas reizes vienā dienā dažādos vēlēšanu iecirkņos (A. Zilinskis). Savus darbus atskanojuši un pavadījuši dziesmu izpildītājus: Lauma Reinholde, Jūlija Feldmane (2 koncertos), Margeris Zariņš un Arvids Zilinskis.

Referātu par padomju latviešu komponistu darbu nolasijs KS biedrs Jēkabs Vītolinš.

M. Z.

VĒSTURES SPRIEDUMS

«Pēc manis nāks cīti, kas izvedīs gaitu galā,» — pravietiski saka Raiņa Lāčplēsis, krustojot zobenus ar Melno bruņinieku.

Nu gaita ir galā. Vēl reizi Melnais bruņinieks iznira no Daugavas sirmajiem ūdeņiem un lika šai mūsu tautas likteņupei asins-sārtā strauvēt piust. Pārklājot latvju zemi ar masu kapu kopa, ar karatāvām un iznicības nometnēm, viņš grie-bīva izdzēst mūsu tautu no pasaules nāciju saimes.

Grūti pateikt, kad radās un rūdījās laundari, kas atnesa latvju zemei ne-aprakstāmu postu un ciešanas. Vai 19. gadsimta beigās, kad dzima vācu laupītāju imperiālisms, vai «trešās imperijas» liesmojošos sartos, kuros kopā ar Heinesu un Gorkiju, Romēna Rolāna, Marksa un Lēnina darbiem nacisti atdedzināja vācu tautas sirdsapziņas at-liekas, vai arī bungu rībonā un fanfaru skaņās, kas vēstīja kara sākumu. Viens tomēr ir skaidrs: tajā dienā, kad ap-sēstais firers ar saviem «vāciskajiem līdzvainīgiem noliecās pār Baltijas karti un uzlika tai savu asiņaino ķē-tu, viņš zināja, ka nacistisko noziedz-nieku arsenālā viņa rīkojumu jau ne-pacietīgi gaida nākošie «Ostlandes» po-līcijas vadītāji, gebistskomisāri un ko-mēdanti, visādi jekelni, rufi un be-

kingi, lai pie pirmās izdevības stātos šajos amatos verdzinātājā zemē.

Toreiz mēs tik bijām sākuši savu jauno dzīvi. Pēc ilgiem, smagiem ga-diem mūsu tauta bija nokratījusi ap-spiēdējus un izsūcējus no «ava kakla un nostājušies uz saulainā padomju dzīves ceļa. Bet kamēr plaukstošās dzīves dziesmā ieklausījās latviešu arājs un strādnieks, jaunēklis un sirm-galvis, tikmēr Himlers uzticēja savam Ober-West policijas vadītājam Fridri-cham Jekelnam, ka gaidāms uzbru-kums Padomju zemei, tikmēr nacisti-kās Vācijas un okupētās Eiropas rūpnī-cas drudzaini kāpināja kara mašīnu produkciju un nākošie ģenerāli - slep-kavas — Rufs, Verters, Montetons, Pa-vels, Kipers un Bekings mācījās, kā la-bāk izlaupīt svešu zemi, kā tur ievest stingru vācu kārtību un radīt tajā nā-ves joslās. Savā sadistiskā ierobežoti-bā šis hitleriskā imperiālisma perējums aklī tiecēja, ka zālī-pelēkie mūndieri un brunie kreklī kopā ar tankiem un kon-centrācijas nometnēm spēš zibens ā-turumā iznīcināt brīvo cilvēku, par kuru Gorkijs teicis: «Cilvēks, tas skan lepni».

Viņi atnāca uz mūsu zemi dažādos laika posmos no dažādām vietām. Jek-elnu un Kiperu pārcēla no Ukrainas, Sarkanās Armijas vajāts, Pavels atbēga

no Piemaskavas, Rufs no Lēningradas apgabala rajoniem, Montetons no Balt-krievijas. Bet visi viņi, ierodoties mūsu zemē, jau bija atestēti kā sadisti, lau-pītāji un slepkavas. Viņiem bija kopī-ga valoda, kas sākās ar vārdu «heil» un beidzās ar vārdu «likvidēt». Ar precīzu brutālītāti viņi ķērās pie dar-ba. Sajā darbā viņi vadījās gan no SD direktīvām, gan Hitlera pavēlēm, gan Himlera un Kaltenbrunnera rīkojumiem. Dažos no šiem dokumentiem la-bā stūrī bija uzraksts «slepeni» — bet uz visiem bija rakstīts: bargi sodīt, no-šaut, aizvest, ieslodzīt, pakārt. Pat prā-vas laikā, kad tie griebeja tēlot nevainī-gus jēriņus, šos vārdus viņi izrunāja tik maigi, kā parasts cilvēks izrunā vārdu — «māte».

Bet viņi nebija aklī ieroči citu rokās. Nemaz nē! Bekings ievāca no igauņu zemniekiem daudzkrēti lielākas nodevas nekā to prasīja pat laupītāji: Berlīnē, Kipers ar visu varu griebeja piedalīties nevainīgu padomju iedzīvo-tāju iznīcināšanā Baltkrievijā, Monte-tons liek nogalināt uz vietas bērnu un sievietes, kas pēc pavēles «tikai!» jāiz-sūta. Pavels izdomā jaunus mocīšanas papēmienuš, Jekels personīgi vada vi-sas masu slepkavības, lai rādītu pie-mēru. Viņi zināja: par šādu citību no-zīgumu pastrādāšanā neviens firers

viņus nesodīs, toties varēja vēl laimē-ties kāds lieks «dzelzs krusts».

Jā, viņi nāca pie mums nāvi sēt. Sā-kumā viņi iznīcināja padomju cilvēkus, lai radītu tēpu vācu kolonizātoriem. Viņi neuzcēla Latvijā nevienu rūpnīcu, nevienu namu, bet radīja šeit 48 cie-tumus, 23 koncentrācijas nometnes un 18 getos. Viņi nopīša izkārtnes mūsu ielās, kurās bija sauktas latviešu rakst-nieku vārdā un pārkrustīja tās hitle-risko slepkavu vārdā. Uz Latviju de-vās tūkstošiem vāciešu. — «Jūs palik-siet šeit dzīvot uz mūžīgiem laikiem» — teica kolonizātoriem Hitlerš un Ro-zenbergs. Šos vārdus uztvēra un skan-dināja visi jekelni, beķingi, rufi un citi vietējie vācu barveži. Bet viņi mal-dījās rūgti un liktenīgi. Mūžīgi viņiem nāksies mūsu zemē vienīgi... trūdet.

Kad viņus sauca pie atbildības tiesas priekšā, viņi mazliet atpapas. Viņi sa-prata, ka tagad par visu būs jāatbild, bet domāja vēl, ka taisnība pēc tik il-giem verdzības gadiem būs novārgusi un ka to varēs viegli piekrāpt. Un tikai kad tiesas zāles kļusumā uz viņiem vērsās tūkstošu cilvēku draudošās acis, kad blakus katram no viņiem nostājās sarkanarmietis ar uzpraustu durkli, viņi aptvēra, ka taisnība šodien ir stip-rāka un varenāka kā jebkad, jo to cau-ri kara vētrām uz saviem durkļiem iz-

nesa sarkanās zvaigznes cīnītāji, jo to cauri okupācijas tumsajiem gadiem sirds dziļumos rūpīgi glabātu iznesa varonīgās, brīvību mīlošās tautas. Lūk, tad 7 slepkavas saplaka — sāka atzīt-ties.

Dzīva atvēzēja Audriņu ciema traģē-dija, bērni, kas mira ar uztūkušiem locekļiem pēc mīzalu iesūrcināšanas vēnās, masu tvārstīšana Rīgā oktobra sākumā, verdzības gaitas un gāzes ma-šīnas, koncentrācijas nometnes un ma-su kapi.

Tamdēl arī padomju cilvēki tiesas zālē, kas nebūtu spējīgi darīt pāri ne bērnam, ne sievietei, ne sirmgalvim, kā viens vīrs piecēlās kājās, un ilgi aplaudēja, kad tribūnāla priekšsēdētājs pasludināja bargo, bet taisnīgo sprie-dumu.

Rīgas prāva noslēgusies. Uz mūž-īgiem laikiem Melnā bruņinieka rēgs padzīts no mūsu zemes. Beidzies pēdē-jais cēliens mūsu tautas gadsimtu cīņā pret vācu verdzinātājiem.

Viņi — aizgāja uz karatāvām. Mūsu tauta aiziet pa lieās jaun-celsmes ceļu, lai veidotu sev laimīgu un brīvu dzīvi.

Taisnīgs ir vēstures spriedums
M. Vilks